

MAGYAR BANKSZÖVETSÉG

BESZÁMOLÓ

A MAGYAR BANKSZÖVETSÉG 2007. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

BUDAPEST, 2008. MÁRCIUS

TARTALOMJEGYZÉK

I. A MAGYAR GAZDASÁG ÉS A PÉNZINTÉZETEK TELJESÍTMÉNYE 2007-BEN.....	4
1. BEVEZETÉS	4
2. MAKROGAZDASÁGI FOLYAMATOK	5
1. A világgazdaság fejlődése 2007-ben	5
2. A magyar gazdaság fejlődése	6
3. A MAGYAR PÉNZINTÉZETEK TELJESÍTMÉNYE 2007-BEN.....	9
1. Hazai pénzügyi adatok nemzetközi összehasonlításban	9
2. A pénzügyi intézetek tevékenységének fő jellemzői 2007-ben	10
3. A pénzügyi intézetek jövedelmezősége	13
II. SZAKMAI KÉRDÉSEK	16
1. Uniós pénzügyi normatívák adaptációja.....	16
1.1. A CRD hazai átültetésének a fejleményei	16
1.2. A MiFID implementálása	17
1.3 Az új pénzügyi direktíva implementálása	18
1.4 A pénzügyi szolgáltatások utáni forgalmi adózás EU szabályai	18
1.5 Törvényjavaslat a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról, valamint a kapcsolódó törvényi szabályok módosításáról.....	19
2. A stabilizációval, szerkezeti reformokkal összefüggő kérdések.....	20
2.1 Társasági adó: az értékvesztés és céltartalék képzés megadóztatása	20
2.2 A hitelintézeteket érintő új ÁFA szabályok	20
2.3 A hitelintézeti járadékkal kapcsolatos változások.....	21
2.4 Egyéb, a hitelintézetek tevékenységét érintő adóváltozások	21
3. A lakossági bankszolgáltatások fejlesztésére vonatkozó javaslatok.....	22
4. Uniós forrásokhoz kapcsolódó tevékenység	24
4.1 Mikrohitel B konstrukció	24
4.2 Portfólió garancia program.....	24
5. EPC-SEPA szervezet	25
5.1 A magyar SEPA szervezet megalakítása	25
5.2 Az elektronikus fizetési módok szabálykönyvének a kidolgozása	25
6. Egyéb szakmai tevékenység	25
6.1. Pénzügyminisztériumi állásfoglalás kérések.....	25
6.1.1 Tőkeemelés illeték-kötelezettsége.....	25
6.1.2 Hitelintézeti járadék	26
6.2 Az adótörvényeket és az adózást egyszerűsítő, módosító indítványok.....	26
6.2.1 Társasági adó törvény és a társadalombiztosítási ellátásról szóló törvény	26
6.2.2 Elektronikus adózás.....	26
6.3 Reklámszabályozás, versenyhivatali bírságok	27
6.4 Teljes Listás Adósnnyilvántartás	27
6.5 Módosított THM rendelet.....	28
6.6 A lakáshitelezési rendelet módosítása.....	28
6.7 Az OBA díjak csökkentése	29
6.8 Az új Polgári Törvénykönyv előkészítése, részvétel a társadalmi, szakmai egyeztetésben	29
6.9 Csődtörvény-módosítás	29
6.10 Az állami kezességvállalás rendje.....	29
6.11 A járadékszolgáltatókról és a járadékszolgáltatási tevékenységről szóló törvényjavaslat	30
6.12 A jogügyletek biztonságának erősítése érdekében szükséges törvénymódosítások	30

6.13 Adatszolgáltatás	31
6.13.1 Jegybanki jelentések.....	31
6.13.2 PSZÁF adatszolgáltatás.....	31
6.13.3 Az IASB nemzetközi számviteli sztenderdeket (IAS/IFRS) érintő éves fejlesztési programja	32
III. BANKSZÖVETSÉGI RENDEZVÉNYEK, ESEMÉNYEK.....	33
1. Konferencia a bankrendszer 20 éves jubileuma alkalmából.....	33
2. Sajtótájékoztató	33
3. MiFID konzultáció	33
4. Külföldi Bankárok Klubja/ Foreign Bankers' Club.....	33
5. Konferencia a hitelintézetek tevékenységét érintő 2008 évi adóváltozásokról	34
6. Részvétel az Országgyűlés Fogyasztóvédelmi Eseti Bizottsága által szervezett konferencián	34
7. Bankszövetségi munkabizottságok.....	34
7.1 Makrogazdasági munkabizottság	34
7.2 IT Biztonsági munkacsoport	34
7.3 Fizikai biztonsági munkacsoport.....	35
7.4 Compliance Munkacsoport	35
7.5 Csalás elleni Munkacsoport	35
IV. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK.....	36
1. Bankfelügyelet - Szabályozás - Tőke megfelelés	36
1.1 Európai uniós fejlemények.....	36
1.2 A pénzügyi zavarok kezelése terén tett lépések, kezdeményezések	37
1.3 Európai Bankfelügyeleti Bizottság (CEBS).....	38
1.4 EBF.....	40
1.5 Az USA-beli fejlemények	41
1.6 A Bázeli Bizottság dokumentumai.....	41
2. Európai Bankföderáció Bizottságai	42
2.1 Adóügyi Bizottság.....	42
2.2 Számviteli Bizottság.....	42
2.3 Pénzforgalmi bizottság	43
2.4. Fizikai Biztonsági munkacsoport	43
2.5 Szociális Ügyek Bizottsága (BCESA)	43
2.6 Kommunikációs Bizottság	44
2.7 Csalás- és Pénzmosás Elleni Bizottság	44
V. EGYÉB.....	45
1. Együttműködési megállapodások	45
1.1. Ágazati Párbeszéd Bizottság megalakítása	45
1.2 Megállapodás a Budapesti Rendőr-főkapitánysággal	45
1.3 A pénzügyi kultúra fejlesztését célzó Alapítvány	45
2. Rajtkő Akció	46
MELLÉKLET	47

I. A MAGYAR GAZDASÁG ÉS A PÉNZINTÉZETEK TELJESÍTMÉNYE 2007-BEN

1. BEVEZETÉS

2007-ben a világgazdaság növekedési üteme 0,4%-ponttal, a magyar gazdaság növekedési üteme mintegy 2,5%-ponttal csökkent. Az év egyik leglényegesebb fejleménye az volt, hogy a nemzetközileg már jó néhány éve jellemző nagy likviditásbőség megszűnt. A magyar ipar termelése és az export jelentősen bővült, a fogyasztás, a reálbérek, az államháztartás hiánya csökkent, miközben a foglalkoztatottság és a beruházás stagnált. A magyar gazdaság pénzügyi mélysége a gazdaság fejlettségéhez képest továbbra is alacsony. 2007-ben a háztartási hitelek növekedésének üteme a korábbi évek átlagos 40%-os értékének kétharmadára mérséklődött, a vállalkozások hitelállománya változatlanul évi 12%-kal bővült. 2007-ben a kamatmarge az előzetes adatok szerint 3,3%-ra csökkent, ezzel a hitelintézetek átlagos nominális ROE-ja 17,6%-ra mérséklődött.

2007 jelentős változásokat hozott a világgazdaságban, a magyar gazdaságban és a hazai bankok életében egyaránt:

- A **világgazdaságban** véget ért a „bő likviditás” évtizede. Az okok még további elemzést igényelnek, de a jelenség meglehetősen markáns. A gazdasági fejlődés mérséklődése, az infláció újbóli erősödése, a hitelforrások drágulása és beszűkülése jellemezte a 2007 végi folyamatokat. A világgazdaság jelenlegi helyzetét jellemző feszültségek várható időtartamáról (egy év lesz, vagy huzamosabb ideig fennáll) és mértékéről (csak lassulás recesszió nélkül, vagy termelés visszaesés), térbeli hatóköréről (USA-t, EU-t, Kínát érinti, vagy az egész világot magában foglalja), ágazati sajátosságairól (döntően a pénzügyi szférát terheli, vagy az csak belépő a reálszféra költségeihez) még keveset tudunk, a helyzet megítélésében nagy különbségek tapasztalhatóak.
- A **magyar gazdaságban** 2005 végére jelentős feszültségek alakultak ki. Ezekre a Bankszövetség folyamatosan felhívta a kormányzat figyelmét, **sürgette – és javasolta – a kialakult gazdaságpolitikai feszültségek korrigálását:**
  - **2005 végén a Magyar Bankszövetség** elemezte a magyar gazdaság helyzetét, megállapítva, hogy **ugyan nem áll küszöbön rövid távon pénzügyi válság, ám, ha nem szüntetik meg a gazdasági torzulások okait, akkor a helyzet kezelhetetlenné válik.** „A hazai banki közösség úgy ítéli meg: *a magyar gazdaság kielégítően fejlődik, s nincs válság közeli állapotban.* Ugyanakkor azonban **komoly egyensúlyi problémákkal** küzd, amelyek megnehezítik a további fejlődést. **Hazánk alapvető érdeke, hogy minél hamarabb átalakítsa azokat az államháztartási rendszereket, amelyek jelenleg drága és rossz minőségű szolgáltatást nyújtanak, magas szinten állandósítják a költségvetési hiányt, miközben kikényszerítik a gazdaság magas adóterhelését is. Mindez rontja a gazdaság versenyképességét.**”
  - **2006 nyarán,** a választások után a Kormány egyensúly-javító elképzeléseit véleményezte a Bankszövetség. „**Az Új egyensúly program** fő célja, miszerint a 2001 és 2006 közötti időszakban kialakult **pénzügyi egyensúlytalanságot rövid távú intézkedésekkel is mérsékelni kell,** helyes. Az **Új egyensúly program** az évek alatt felgyülemlett **problémák rendezésének megkezdését** mutatja. Hosszú hónapok óta világos volt, hogy az egyensúly helyreállításának megkezdése legkésőbb az országgyűlési választások utáni hetekben-hónapokban elkerülhetetlen. A **programban bejelentett tervek azonban kizárólag rövid távú intézkedéseket** tartalmaznak, melyek **szerkezete vitatható.** Némelyik

intézkedés szakmai megalapozottsága nem megfelelő, s az sem ítélnélhető meg pontosan, valójában milyen mértékű költségvetési kiigazítást eredményeznek összességükben az elképzelt lépések. **A tartós pénzügyi stabilizáció legfontosabb alkotóelemei (strukturális reformok) egyelőre hiányoznak.”**

- **2007-ben végül beindultak** azok a korrekciós lépések, amelyek nemcsak rövidtávon javították a gazdaság egyensúlyi problémáit (csökkentették a költségvetési hiányt, és a folyó fizetési mérleget), hanem az államháztartási alrendszerek átfogó reformjainak előkészítését is jelentik (törvényt fogadtak el a több-pénztáras egészségügyi rendszerről, részben privatizálták a vasúti szolgáltatásokat, tandíjkötelessé, és így részben önfinanszírozóvá kívánják tenni a felsőoktatást.)
- **A magyar bankok életében is fordulatot hozott a 2007-es év. A csökkenő reáljövedelmek és fogyasztás, mérséklődő beruházások mellett a hitelkereslet is mérséklődött.** A kamatrés jelentősen csökkent, részben azért, mert a hitelfelvevők a magasabb kamatréssel bíró forintbitelek helyett a devizaalapú hitelekkel részesítették előnyben, s főként azért, mert a bankközi külföldi források rendkívül magdrágultak, s a pénzintézetek a jelentősen megnőtt forrásköltséget csak részben tudták áthárítani az ügyfelekre. 2007-ben a fajlagos működési költség sem mérséklődött, többek között a fiókhálózatok fejlesztése miatt.

Összességében, míg a 2001-2006 közötti éveket az jellemezte, hogy a magyar bankok megtérülési mutatói a nemzetközi átlagot jelentősen meghaladták, addig 2007-ben a megtérülési mutatók különösen a reál-megtérülési mutatók közeledtek az európai átlaghoz. (Megjegyzendő: a hazai bankfejlődésben a konszolidációt és privatizációt követően 1994-2000 között negatív reálprofitot realizáló bankok a következő hat évben visszapótolták az elveszett nyereséget.)

2. MAKROGAZDASÁGI FOLYAMATOK

1. A világgazdaság fejlődése 2007-ben

A világgazdaság átlagos növekedési üteme 2007-ben valamelyest lassult, az előző évi 5,3%-ról 4,9%-ra mérséklődött. Ebben meghatározó szerepet játszott az amerikai gazdaság 1,4%-pontos lassulása, valamint a fejlett gazdaságok teljesítményének közel változatlan szinten maradása. Az Euró-zóna teljesítménye 0,1%-ponttal 2,7%-ra csökkent, az Egyesült Királyságé 0,2% ponttal 3,0%-ra bővült, Japáné pedig 0,2%-ponttal 2,0%-ra csökkent. A fejlődő országok közül Kína és India folytatta rendkívül gyors ütemű növekedését, Kínában 0,6%-ponttal 11,3%-ra nőtt a növekedési ütem.

A Capital Economics (2007/3) előrejelzése szerint, Japánt kivéve, minden jelentős ország 2008. évi növekedési üteme a 2006-os szint alatt marad. A lassulás várható mértéke 2006 és 2008 között például az USA-ban 1,7%, Kanadában 0,7%, az Euró-övezetben 0,5%, Kínában 0,1% körül alakul, ugyanakkor Japánban 0,2%-os gyorsulást prognosztizálnak. A Capital Economics szerint a lassuló GDP-t, csökkenő infláció kíséri majd, 2006-ról 2008-ra a világinfláció 0,5%-ponttal, 3,8%-ról 3,3%-ra csökken. Az olajár 2007 végén jelentősen megugrott, a 2008. évi árkilátások rendkívül bizonytalanok. Az arany 2002 és 2008 között egyenesen drágult, a 2002. évi 349 unciánkénti dollár árról 2008-ban 800 dollárra. A dollár az euróhoz képest tovább gyengül.

A világgazdaság egyik leglényegesebb fejleménye 2008-ban, hogy a világgazdaság egészét jellemző **likviditásbőség gyakorlatilag eltűnt**. Az Egyesült Államokban kibontakozó jelzálogpiaci válság felszínre hozta azt a súlyos problémát, hogy a pénzüzetek, illetőleg a felügyeleti hatóságok világszerte nem fordítottak kellő figyelmet a likviditási kockázatra, annak megfelelő kezelésére. Ebben az értelemben egy általános problémával küzd a bankvilág: a nem megfelelő kockázatkezelés, illetőleg a nem hatékony felügyelet nemcsak a lakáshitelezésben, hanem más területeken is előfordulhat; a korábbi évek bő likviditása nemcsak a jelzáloghitelezésnél, hanem más területeken is háttérbe szorította a hatékony ügyfélminősítésre alapozó hitelezést. A likviditási problémák közvetlen következményeként, jó néhány fejlett ipari országban szükségessé vált a központi bank, illetőleg az EU-ban az ECB likviditásbővítő beavatkozása.

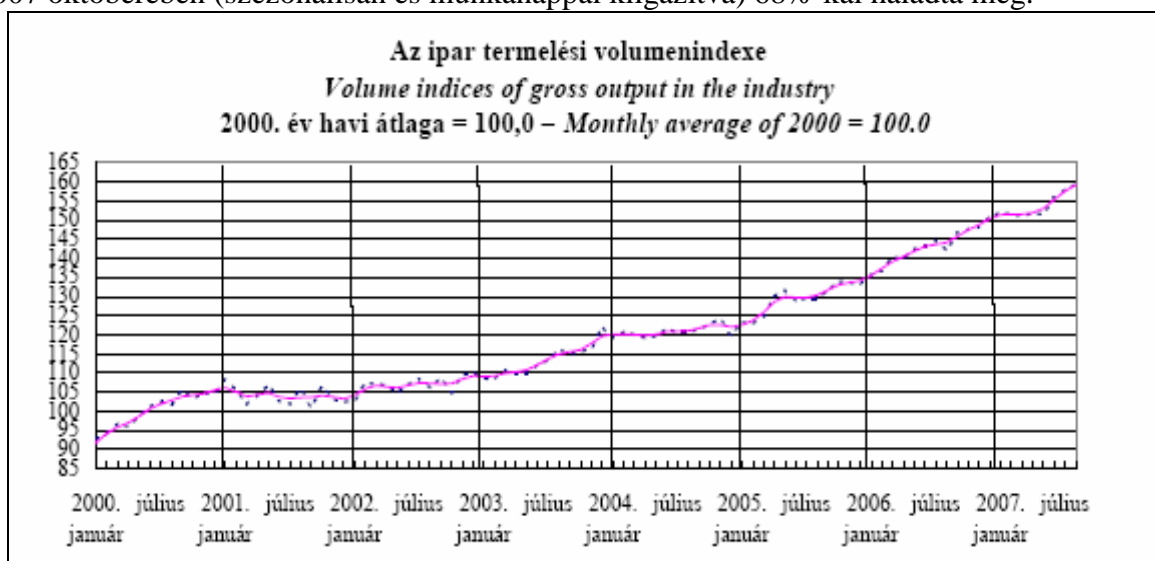
2. A magyar gazdaság fejlődése

A magyar gazdaság 2001 és 2006 között átlagosan 4,0% körüli **GDP növekedést** mutatott, ami 2007-ben 1,3%-ra mérséklődött. A kormány prognózisa szerint 2009 és 2011 között ismét 4-5%-os dinamika valószínűsíthető, az elemzők azonban ennél legkevesebb 1%-ponttal kisebb dinamikát tartanak reálisnak. A 2007. évi növekedés természete ugyanakkor nem könnyen ragadható meg, mivel az ipari termelés üteme az első nyolc hónapban 9% volt (a magas 2006. évi bázishoz viszonyítva), az export ismét gyorsan nőtt, a külkereskedelemben 2007-re nagyjából zérus szaldó várható, s a feldolgozóipari beruházások is magas értéket mutatnak. A közigazgatást, egészségügyet és oktatást érintő intézkedések miatt csökkent azonban a közszolgáltatások volumene, aminek a növekedési ütem mérséklődésében - a fogyasztás csökkenése mellett – döntő szerepe volt.

A GDP termelés alakulása, előző év =100%

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
GDP	104,1	104,4	104,2	104,8	104,1	103,9	101,3

Az **ipari termelés** 2005-ben 7%-kal, 2006-ban 9,9%-kal, 2007-ben 8,1%-kal bővült. Ezen belül a feldolgozóipari termelés a 2000. év havi átlagát 2005-ben 34,2%-kal, 2006-ban 49,8%-kal, 2007 októberében (szezónálisan és munkanappal kiigazítva) 68%-kal haladta meg.

Forrás:KSH

A **beruházások** 1996-2005 között minden évben jobban nőttek, mint a GDP, 2006-ban ez a tendencia megtört, a beruházások 2%-kal csökkentek, majd 2007-ben további csökkenés valószínűsíthető. Ugyanakkor (a feldolgozóipari beruházások 2007-ben is jelentősen bővültek, míg a többi ágazatban stagnált vagy csökkent a volumen). A költségvetési szervek beruházása minden negyedévben 20-30%-kal volt kisebb, mint az előző év azonos időszakában.

A **kivitel** gyors növekedése mellett a behozatal már alig haladja meg a kivitel értékét. Míg 10 évvel ezelőtt az importnak csak 90%-át fedezte az export, 2007 végére már közel 100%-ot ért el ez az arány, mindez a kivitel gyors és töretlen (évi átlagos 17%-os) növekedése mellett következett be.

Az éves átlagos **inflációra** 2006-ban 3,5%-ot, 2007-ben 6,2%-ot, 2008-ra 3,3%-ot prognosztizált a kormány. 2006-ban 3,9% volt az infláció, 2007 decemberében azonban a fogyasztói árak már 8 százalékkal haladták meg az egy évvel korábbi szintet, ezzel mintegy 1,5 - 2,0%-kal „túteljesítve” a várt értéket.

Fogyasztói árindex

	%
1995	128,2
1996	123,6
1997	118,3
1998	114,3
1999	110,0
2000	109,8
2001	109,2
2002	105,3
2003	104,7
2004	106,8
2005	103,6
2006	103,9
2007	108,0

Forrás: MNB

Az infláció az elmúlt évtizedben jelentősen csökkent; a 2007. évi gyorsulás – elemzői várakozás szerint - pár év alatt felszívódhat, és 2009-től újra 4% alatti tartományban várható a fogyasztói árak éves növekedési üteme. Ugyanakkor nem lehet kizárni újabb komoly külső, az inflációs nyomást erősítő sokkok bekövetkeztét sem. (Pl. a hitelválság esetleges reálgazdasági következményei, olajár, stb.) Bár 2007-ben az állam által szabályozott javak ára minden hónapban kétszámjegyű emelkedést mutatott az előző év azonos időszakához képest, csekély súlyuk miatt nem ez határozta meg az infláció alakulását. A piaci javak közül a szabadáras háztartási energia január-augusztusban kétszámjegyű növekedést mutatott, a 2006. szeptemberi 20%-os áremelkedés áthúzódó hatása csak 2007 szeptemberében szűnt meg, amikor már csak 2% volt az emelkedés. Jelentősen hozzájárult az árindex magas szintjéhez az élelmiszerárak 10% feletti emelkedése, amiben döntően az aszályos időjárás játszott a meghatározó szerepet. Az ipari termékek áremelkedése volt 2007-ben is a legalacsonyabb, a szolgáltatók viszont az átlagos infláció felett növelték áraikat.

A magasabb infláció is közrejátszott abban, hogy a **háztartások fogyasztása** 2007-ben az éves 0,9%-os prognosztizált csökkenéssel szemben az első negyedévben 0,8%, a második

negyedévben 3,4%, a harmadik negyedévben, pedig 0,2 % csökkenést mutatott. Az első három negyedévben a végső fogyasztás 2,9 százalékkal csökkent, ezen belül a háztartások fogyasztása 2,4 százalékkal esett vissza. A bruttó keresetek 2007-ben a nemzetgazdaságban 8,0%-kal, a versenyszférában 9,1%-kal a költségvetési szférában 6,4%-kal nőttek.

A magyar gazdaságot, a rendszerváltást követően tartósan az alacsony *foglalkoztatottsági szint* jellemzi. 2001-től átlagosan évi 10-11 ezer fővel nőtt a foglalkoztatottak száma. Ugyanakkor 2007-ben igen csekély mértékben 3900 fővel csökkent (3926,2 ezer főre) a foglalkoztatottak száma.

Foglalkoztatottak száma (ezer fő)

2001	3 868,3
2002	3 870,6
2003	3 921,9
2004	3 900,4
2005	3 901,5
2006	3 930,1
2007	3 926,2

Forrás: KSH

2003-ban az EU25 foglalkoztatási rátája 63% volt, míg a magyar csak 57%-ot ért el, ez azt jelenti, hogy 400 ezer fő többletfoglalkoztatott esetén érnénk csak el az EU25 rátáját, amely maga is meglehetősen alacsony. Ha ebben az ütemben nő a hazai foglalkoztatás, akkor ez közel 40 évet venne igénybe. A lisszaboni 70%-os célkitűzés még további 500 ezer főt jelentene, vagyis közel egy millióan dolgoznak kevesebben ma Magyarországon, mint az EU-s célkitűzés szerinti érték. Összehasonlításképpen, 2006-ban a foglalkoztatottsági ráta az USA-ban 72%, az OECD országokban 66,1%, az EU-19 körében 64,7% volt, miközben Magyarországon mindössze 57,3%-ot mutatott.

A *foglalkoztatottsági arány* a 15-64 éves népesség körében az EU-15-nél a 2000. évi 63,2%-ról 2007-re 66,9%-ra nőtt. Magyarország esetén a növekedés szerényebb volt (55,7%-ról 57,6%-ra emelkedett) azaz a korábbi 7,5%-pontos lemaradásunk 9,3%-pontra emelkedett, ezzel a foglalkoztatottsági aránnyal (Máltát leszámítva) az EU27 utolsó tagja lettünk. Regionálisan is jelentősek a különbségek; Nyugat- és Közép-Dunántúlon, illetve Közép-Magyarországon 63,4-61,8-62,7%-os volt a foglalkoztatottság, míg a Észak- Magyarországon, Észak-Alföldön és Dél-Dunántúlon 50,5-50,8-51,2%, a dél-alföldi régióban pedig 55,2%. Röviden: a jelenlegi legfejlettebb magyar régiók éppen elérik a 7 évvel ezelőtti EU15 foglalkoztatottsági szintet. Borsod, Szabolcs, Somogy megyében 50% alatti a foglalkoztatottság. Azonos iskolázottsági szinten a nők 10-15%-kal kevésbé foglalkoztatottak, iskolai végzettség szerint (kerekítve) az egyetemi –főiskolai végzettségűek 80, a szakmunkások-szakközépiskolát végzetek 70, a csak érettségivel, általános iskolával illetve befejezetlen általános iskolával rendelkezők foglalkoztatottsága 45-27-8%-os.

A *forint/euró árfolyam* 2000 és 2007 között a 253 forintos átlag körül ingadozott, viszonylag csekély szórás mellett. (Egy-egy rövid időszakban az árfolyam nagyobb ingadozást is mutatott.) A forint az euróhoz képest ebben az időszakban mindegyik reál effektív árfolyamindex alapján jelentősen felértékelődött (fogyasztói inflációk különbsége alapján megközelítőleg 30%-kal). A viszonylag stabil nominális árfolyam, illetőleg az erős reál-

felértékelődés az exportot eddig kevésbé fékezte, a reál- felértékelődés hozzájárult az infláció mérsékléséhez.

Az elmúlt években a makrogazdaság legfőbb feszültségpontja a **fiskális politika** volt. A fiskális politika nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a bérek és a fogyasztás elszaladtak, a GDP arányos költségvetési hiány közel tíz százalékra emelkedett, valamint az államadósság is nőtt. A háztartások megtakarításai – többek között az olcsó lakáshitelek, illetőleg fogyasztói hitelek miatt - zérus közelire zuhantak.

2007 a határozott **költségvetési kiigazítás** éve volt. Egyetlen év alatt – **jelentős növekedési áldozatok mellett** – sikerült mintegy 4,0%-ponttal csökkenteni az államháztartás hiányát. Az államadósság GDP-hez viszonyított aránya 2007-ben hat év után nem nőtt tovább, 65,6%-on megállt.

A fő kérdés az, hogy milyen mértékben sikerült megalapozni a pazarló állami struktúra karcsúsítását. Vajon a megszorítások elmúltával visszahízik-e a korábbi pazarló struktúra, átalakul-e versenybaráttá az adórendszer? Sikerül-e az adó és járulék-kerülőket adófizetőkkel tenni? Az egészségügy küszöbönálló átalakítása felkelti-e az üzleti biztosítók érdeklődését? Sikerül-e a képzésben megteremteni a kereslet vezérelte szakképzési struktúrát? A pazarló önkormányzati rendszerben sikerül-e a méretgazdaságossági szempontokat megvalósítani? A MÁV valóban versenyképessé tehető-e, vagy tovább folyik az évtizedes vonalvágás-nemvágás, privatizálás-nemprivatizálás huzavonája? E kérdésekre 2008 elején – sajnos – határozott vélemény még nem adható.

3. A MAGYAR PÉNZINTÉZETEK TELJESÍTMÉNYE 2007-BEN

1. Hazai pénzügyi adatok nemzetközi összehasonlításban

A hazai **pénzügyi közvetítés mélysége** még változatlanul szerénynek mondható, de 2007-ben is folytatódott a pénzügyi közvetítés mélyülésének folyamata. Pénzügyi mélységként bankok esetében általában a magánhitelek/GDP arányt vizsgálják, valamint azt, hogy ez a mérték az ország fejlettsége (egy főre jutó GDP) szempontjából kielégítő-e. A magyar pénzügyi mélységet mutató adatokat az elmúlt fél évtizedben az jellemezte, hogy fokozatosan közeledtünk a trendhez.

Év	GDP/fő ezer USD-ban	magyar ügyfélhitel/GDP %-ban	privát hitel/GDP trendszerinti érték %-ban	hazai és trendérték különbség % pont
2001	8,48	25,78	51,69	25,91
2002	9,54	25,59	52,33	26,74
2003	10,52	31,29	54,62	23,34
2004	11,50	34,14	56,93	22,80
2005	12,25	38,33	58,67	20,35
2006	13,19	41,92	60,88	18,96
2007. I. félév	13,45	43,15	61,47	18,32

Forrás: PSZAF adatok felhasználásával szakértői becslés

A táblázatból látható, hogy a hazai pénzügyi mélység fokozatosan nő, évente hozzávetőlegesen 1%-pontnyit leküzdve hátrányából, de jelenleg is még jelentősen elmarad a nemzetközi trendtől.

2. A pénzintézetek tevékenységének fő jellemzői 2007-ben

A 2007. évi banki folyamatok elemzésénél a PSZAF előzetes adatait használjuk, amelyek a tapasztalatok szerint némileg eltérnek az auditált adatoktól.

	2001.12. Auditált	2002. 12. Auditált	2003. 12. Auditált	2004. 12. Auditált	2005. 12. Auditált	2006. 12. Auditált	2007.12. előzetes
GDP milliárd HUF	15 270,1	17 180,6	18 940,7	20 717,1	22 055,1	23 757,2	25 700
ügyfélhitel*/ GDP %	25,8	25,6	31,3	34,1	38,3	41,9	45,8
eszközök /GDP %	59,2	59,3	67,9	72,0	79,6	87,4	94,8

* Ügyfél=háztartás+vállalkozás

Forrás: PSZAF és KSH adatok felhasználásával szakértői becslés

A vállalati hiteleknek mind a 2007. évi, mind pedig a hatéves átlagos növekedése 12% volt. Jelentősen lassult a háztartási hitelek növekedési dinamikája, míg a hétéves átlag 40%-os növekedést mutatott, addig a 2007. évi növekedés mindössze 26% volt. **A jegybanki és bankközi betét 2007-ben jelentősen, a 2006. év végi állomány 68%-ára csökkent, ami a hazai piacon is a likviditás jelentős szűkülését jelzi.**

2001 és 2007 között a vállalati hitelállomány megduplázódott, míg a háztartási hitelállomány hét és félszeresére nőtt. Ha az elmúlt évek átlagos dinamikájával növekszik továbbra is a vállalati és a háztartási hitelállomány, úgy 2008-ban a háztartási hitelállomány meghaladhatja a vállalati hitelállományt. A további gyors hitelállomány növekedést azonban a szűk likviditás jelentősen csökkentheti. A likviditásra (bankközi források és anyabanki források) való növekvő mértékű ráutaltságot jelzi az is, hogy míg 6 évvel ezelőtt a **hitel-betét arány 80% körüli volt, 2007-ben ez már több mint 150%-ra nőtt.**

Éves növekedési ütem (%-ban)

	2002/ 2001	2003/ 2002	2004/ 2003	2005/ 2004	2006/ 2005	2007v/ 2006
Forgatási célú értékpapírok	-6,0	47,2	-4,3	-2,6	48,0	77,3
Befektetési céllal vásárolt értékpapírok	5,5	39,8	-1,8	7,3	-0,4	12,0
jegybanki betétek	30,5	-34,0	27,6	138,6	-6,6	-63,0
bankközi betétek	-18,5	7,6	24,3	-17,2	32,1	0,4
vállalkozói hitelek	-0,5	22,9	14,1	13,7	11,4	12,3
háztartások hitelei	67,8	67,2	29,9	29,7	27,8	26,3
Eszközök összesen	12,8	26,1	15,9	17,8	18,2	17,3

Forrás: PSZAF adatok felhasználásával szakértői becslés

Az eszközök *devizahányada* 2000 és 2002 között 30-34% volt, ami 2007 decemberére 49,5%-ra emelkedett. A háztartási hitelekben a devizahitelek részaránya 2001-ben még mindössze 3% volt, ez 2007 végére, egyenletes növekedés mellett 59,5%-ra emelkedett. Ugyanez az arány a vállalati hiteleknél 2007 végén 53,7% volt. A vállalkozások forint hitelállománya 2006 novembere óta nem nőtt, a háztartások forint hitelállománya pedig a 2004 évi szinten áll. A forinteszközök között egyedül a forgatási célú értékpapírok állománya növekedett, a 2006. év végi érték 1,8-szeresére.

A devizahitelek részaránya (%-ban)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Hitel összesen	36,9	36,2	39,8	42,9	50,2	54,1	63,3
Nem pénzügyi vállalkozások	34,3	35,0	40,7	44,5	47,6	47,3	53,7
Háztartások	3,1	3,0	5,0	14,6	32,6	46,8	59,5

Forrás: PSZÁF

- a.) A **háztartási hiteleken** belül a *fogyasztási hitelek* 2001-ben még az állomány egynegyedénél valamelyest kisebb részarányt képviseltek, 2003-ra súlyuk egyötöd alá süllyedt, majd újra növekedésnek indultak, 2007 végére az egyharmados arányt is meghaladták. A növekedés 2007-ben 40,5% volt, ami ugyan némi csökkenést jelentett az előző évi 47%-os dinamikához képest, de így is meglehetősen magas ütemet mutatott. A hitelállomány több mint felét kitevő *lakáshitelek* 2007-ben 17,1%-kal növekedtek, ami az elmúlt hat év legalacsonyabb dinamikája. A lakáshitelek 2001-ben a háztartási hitelek alig egyharmadát tették ki, majd a kedvezményes hitelezés mellett 2003-ban több mint kétharmadra futottak fel, azóta azonban csökkent a részarányuk, s jelenleg 54,7%-ot tesz ki. Az egyéni vállalkozók amúgy is csekély 6%-os részaránya 2007-ben 2% alá süllyedt.

Növekedési ütemek (%-ban)

	2002/ 2001	2003/ 2002	2004/ 2003	2005/ 2004	2006/ 2005	2007/ 2006
Háztartások összesen (1.+ 2.)	71,5	66,1	29,8	29,8	27,9	26,4
1. Lakosság	75,7	67,8	30,1	30,4	28,4	26,7
1.a Folyószámlahitel	56,9	35,9	39,5	54,0	45,5	44,9
1.b Fogyasztási hitel	36,5	77,8	33,1	79,0	47,0	40,5
1.c Értékpapír vásárlási hitel	-41,7	85,7	-7,7	466,7	-65,6	-1,8
1.d Lakáscélú	166,4	99,8	27,4	20,5	19,0	17,1
1.e Egyéb hitel (valódi penziós ügyletekkel)	-5,3	-50,8	51,3	-41,8	37,2	46,6
2. Egyéni vállalkozók	5,9	23,0	20,5	6,1	5,8	12,3

Forrás: PSZÁF adatok felhasználásával szakértői becslés

Háztartási hitelek részaránya (%-ban)

	2001	2003	2007
Folyószámlahitel	4,0	3,0	5,0
Fogyasztási hitel	23,2	19,8	35,7
Értékpapír-vásárlási hitel	0,2	0,1	0,0
Lakáscélú hitel	37,3	69,6	54,7
Egyéb hitel (valódi penziós ügyletekkel)	29,3	4,8	3,1
Egyéni vállalkozók	6,0	2,8	1,5

Forrás: PSZÁF adatok felhasználásával szakértői becslés

b.) A **vállalkozások hitelállományában** folyamatosan nőtt a **kkv hitelek** részaránya, azon belül pedig valamelyest nő a mikro- és kisvállalkozások részesedése.

Mrd Ft

	2001	2007
kkv hitelek	1 280,7	3 649,3
nagyvállalatok hitelei	1 953,1	3 649,3
vállalkozások hitelei	3 233,8	6 419,4
kkv hitelek részaránya (%)	39,6	56,9

Forrás: PSZÁF

A KKV szektor hiteleinek megoszlása (%-ban)

	2001	2004	2007
mikro	32,5	33,6	35,1
kis	23,5	20,5	29,3
közép	44,0	45,9	36,6
KKV	100,0	100,0	100,0

Forrás: PSZÁF

c.) A banki **eszközök minősége** változatlanul jónak értékelhető. Ha a problémás (átlag alatti, kétes és rossz) tételeket a teljes portfólióhoz viszonyítjuk, akkor azt látjuk, hogy e tételek részaránya változatlanul csekély.

d.) A hitelek átlagos növekedési üteme az elmúlt hat évben több mint a duplája volt a betétekének, de **2007-ben** még feltűnőbb volt a különbség: a **hitelek 22,1%-os növekedésével a betétek 6,9%-os növekedése állt szemben. Amíg 2001-ben a hitelek a betéteknek megközelítőleg 80%-át tették csak ki, addig 2007 végén a 153%-át.** A források között az elmúlt hat évben leggyorsabban a **hitelezői jogot megtestesítő értékpapírok** bővültek, évente átlagosan közel 60%-kal, 2007-ben 20,3%-kal. Gyorsan növekedtek a **bankközi és a felvett hitelek** is, hat éves átlagban évi 29 és 27%-kal, míg 2007-ben **49,6 és 30,1%-kal.** A **saját tőke** (kerekítve) a források mintegy 9%-át tette ki minden évben.

A főbb források növekedése 2001-2007 között

(%)

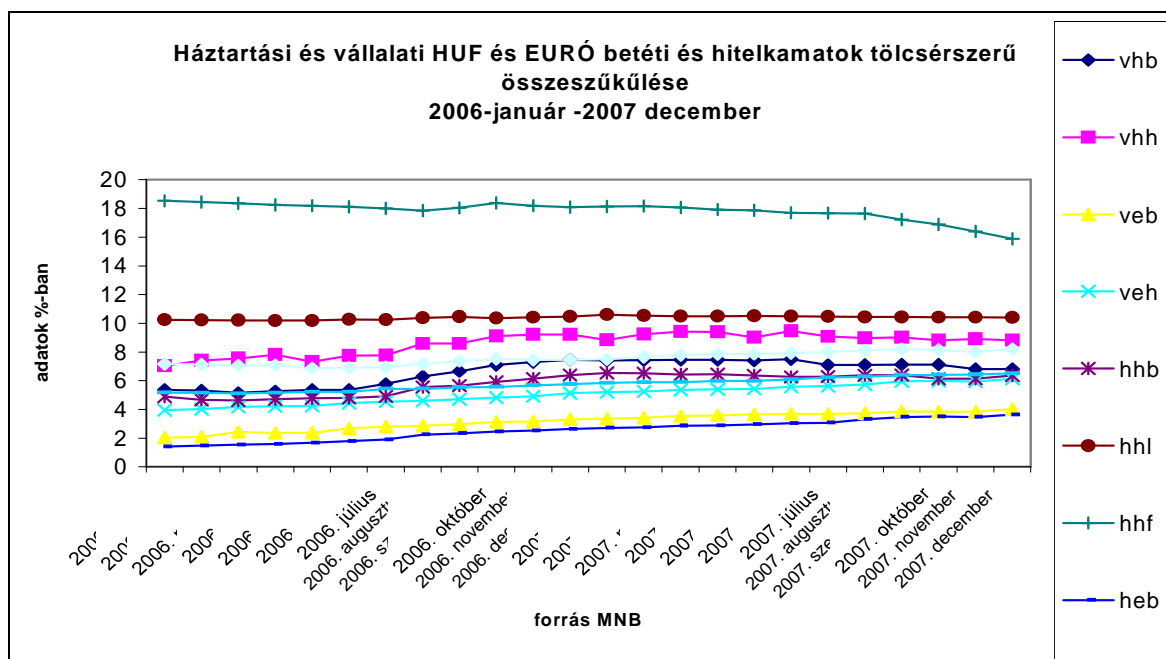
	2002/2001	2003/2002	2004/2003	2005/2004	2006/2005	2007/2006
Betétek	10,0	9,3	8,5	12,6	13,0	6,9
ebből: vállalkozói betétek	19,3	12,0	4,7	12,0	23,8	1,5
háztartások betétei	6,8	14,1	10,6	9,1	4,2	6,3
Bankközi betétek	-3,4	70,8	17,4	45,0	27,1	49,6
Felvett hitelek	14,2	74,4	29,0	19,3	13,2	30,1
Hitelezői jogot megtestesítő értékpapírok	190,1	139,2	35,1	19,1	15,0	20,3
Passzív kamatelhatárolások	24,8	98,0	57,1	-12,7	8,2	37,7
Egyéb passzív elszámolások	6,0	-6,1	47,7	25,8	50,4	-3,3
Hátrasorolt kötelezettségek	4,0	34,2	3,4	49,1	100,1	10,3
Céltartalék	20,1	27,7	-5,2	6,0	30,2	6,5
Saját tőke	15,8	20,7	17,9	13,6	19,7	18,3
Források összesen	12,8	26,1	15,9	17,8	18,2	17,3

Forrás: PSZAF adatok felhasználásával szakértői becslés

Külön is szükséges felhívni a figyelmet a *külföldi források* részarányának jelentős növekedésére; az elmúlt években a 2001 évi 16%-os arány mára közel 25,7%-ra bővült.

3. A pénzüzetek jövedelmezősége

- a.) A *kamatlábak* szóródása 2007-ben 2006-hoz képest jelentősen csökkent, az alacsony kamatozású euró-hitelek kamatai megemelkedtek, a magas fogyasztási hitelkamatok azonban csökkentek. Összességében a nominál kamatok átlagosan 1,2 %- ponttal emelkedtek.

b.) A lassuló aktivitás mellett 2007-ben a banki *nyereség* is lassabban nőtt, a lassuló aktivitásnak tudható be, hogy a mérleg főösszeghez viszonyított működési költség hosszabb idő után 2007-ben nem mérséklődött tovább, 2,7% maradt. Csökkent a fajlagos kamateredmény, éppúgy, mint az előző négy évben, (2002 4,0%, 2003: 3,9%, 2004: 4,0%, 2005: 3,9%, 2006: 3,6%, 2007: 3,2%) de még soha nem csökkent ilyen erősen. A 2007. évi csökkenés arra vezethető vissza, hogy míg a kamatráfordítások 0,9 %- ponttal emelkedtek, addig a kamatbevételek ettől jelentősen elmaradva mindössze 0,5%-ponttal bővültek. A nem kamateredmény a 2002-2006 évek átlagánál valamelyest kisebb, 1,2 % lett.

Milliárd Ft

	2001. év Auditált	2002. év Auditált	2003. év Auditált	2004. év Auditált	2005. év Auditált	2006. év Auditált	2007. év Előzetes
Kamatbevételek	784,6	846,4	1 049,7	1 438,9	1 387,9	1 514,9	1 842,7
Kamatráfordítások	443,9	459,8	597,1	889,3	765,1	817,1	1 123,9
Kamateredmény	340,7	386,6	452,6	549,6	622,8	697,8	709,9
Nem kamateredmény	86,2	107,8	145,5	190,1	225,8	223,9	259,0
ebből: jutalékeredmény	98,6	128,8	168,8	181,0	207,2	229,9	246,6
osztalék	4,9	8,3	21,7	19,1	22,2	28,1	36,2
devizakereskedelem és árfolyamváltozás eredménye	43,4	49,4	54,8	89,0	45,9	46,6	54,7
egyéb nem kamateredmény	-186,6	-78,6	-99,8	-99,0	-49,4	-80,7	-78,5
<i>ebből: nettó értékvesztés és céltartalék képzés</i>	<i>n.a.</i>	<i>-59,9</i>	<i>-83,7</i>	<i>-81,3</i>	<i>-77,5</i>	<i>-150,1</i>	<i>-134,0</i>
Működési költségek	301,0	341,9	389,7	417,9	469,0	525,5	586,1
Rendkívüli eredmény	7,2	3,0	3,7	0,2	1,3	29,7	-2,6
<i>Adózás előtti eredmény</i>	<i>133,1</i>	<i>155,5</i>	<i>212,2</i>	<i>322,0</i>	<i>380,9</i>	<i>425,9</i>	<i>380,1</i>
Adózott eredmény	107,4	127,9	174,4	275,1	314,2	356,8	329,4
Saját tőke éves átlag (becsült)		827,2	979,4	1199,1	1409,6	1648,9	1942,9
Eszközök összesen, éves átlag (becsült)		9617,9	11528,1	13788,5	16034,7	19367,5	22080,8

Ha az auditált számok megerősítik az előzetesben közölt értékeket, úgy a 2007. évi ROE 17,6% lett, míg a fogyasztói árindexszel deflált reál ROE hozzávetőleg 9%, ami nagyjából egybeesik az EU-ban jellemző banki reál ROE értékkel. A nominális ROE 5,4%-pontos csökkenését az előző évhez képest 2007-ben döntően az magyarázza, hogy a kamatráfordítások 0,4%-ponttal gyorsabban emelkedtek, mint a kamatbevételek, ami a 11-12-szeres tőkeáttétel mellett kb. 4,5%-pontos romlást indokol. Mindez a likviditás beszűkülésére és a hitelkereslet csökkenésére vezethető vissza.

%

	2002 Auditált	2003 Auditált	2004 Auditált	2005 Auditált	2006 Auditált	2007 Előzetes
ROE	15,5	17,1	23,4	22,3	23,0	17,6
ROA	1,1	1,5	1,9	1,9	1,9	1,5
Cost-to-income	59,0	58,0	50,9	49,2	50,1	61,0

Forrás: PSZÁF

ÖSSZEGEZVE:

- A magyar gazdaság 2006 második felében elindult a makrogazdasági stabilizáció útján. A visszatérés fájdalmas (lassult a GDP növekedés üteme, csökkentek a reálbérek, mérséklődött a fogyasztás), de sikeres (csökkent a költségvetés fajlagos hiánya, a külkereskedelmi szaldó 0-közeli helyzetbe került) volt. A tartós növekedést elősegítő reformok megvalósítása nem ment zökkenőmentesen, több esetben még a megvalósítási szánt modell részletei sem tisztázódtak egyértelműen.
- Kulcskérdés a foglalkoztatottsági-ráta jelentős emelése. Ez a pénzügyi mélység növekedése szempontjából is alapvető, a KKV szektor hitelállományának további jelentős bővülése e nélkül nem látszik lehetségesnek. A háztartási hitelállomány növekedési üteme 2007-ben is viszonylag magas volt, de évek óta lassul. A háztartási forintHITELEK állománya csökken, a devizahitelek állománya továbbra is nő. A háztartási forintHITELEK kamatlába csökken, a körülbelül fele nagyságú euró-kamatlábak ciklikusan haladnak, mivel azonban az euró-hitelek részaránya nő, így a háztartási hitelkamatlábak súlyozott átlaga csökken.
- Az eszközállományra vetített kamateredmény évek óta mérséklődik, 2007-ben a mérséklődés szokatlanul erős volt. 2008-ban vélhetően valamelyest már élénkül a gazdaság, a 2007. évi GDP ütem remélhetőleg a mélypont volt. Feltehetően 2008-ban megélénkül a vállalati hitelpiac is, a KKV hitelek is dinamizálhatják áttételesen az EU forrásból származó fejlesztések. A háztartási hiteldinamika feltehetően a 2007. évihez lesz hasonló. Vélhetően a kamatmarzs 0,1 %- ponttal tovább zsugorodik, de ezt a fajlagos működési költségek csökkenése valamelyest ellentételezi.

II. SZAKMAI KÉRDÉSEK

1. Uniós pénzügyi normatívák adaptációja

1.1 A CRD¹ hazai átültetésének a fejleményei

A tőkekövetelmény direktíva (2006/48 és 2006/49 EK direktíva) hazai átültetésével kapcsolatban 2007 folyamán komoly egyeztetési munka zajlott. Az implementáció első aktusaként a magyar parlament júniusban – féléves késéssel - megszavazta a hitelintézeti törvény módosítását (2007. évi LI törvény), amely 2007. július 1-én lépett hatályba. Ezt követően a kormány elfogadta „A hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről 196/2007.(VII:30)” és „A működési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről 200/2007.(VII:30)” kormányrendeletet, majd „A hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének a teljesítéséről szóló 234/2007.(IX.4.) kormányrendelet” elfogadása és kihirdetése következett. Az ősz elején ugyancsak megjelent a 2008. január 1-én hatályba lépő 21/2007.(IX.15.) PM rendelet a hitelintézetek befektetési szabályzatáról. Befejezésként 2007 decemberében a kormány elfogadta és kihirdette a kereskedési könyvre 345/2007.(XII.19), az értékpapírosított pozíciók tőkekövetelményére 380/2007.(XII.23), illetve a partnerkockázat kezelésére 381/2007.(XII.23) vonatkozó kormányrendeleteket. Ezek a rendeletek a hitelintézeteket érintően a 2006/48-as direktíva mellékleteinek, illetve a 2006/49-es direktíva előírásainak a hazai jogrendszerbe való átültetését jelentik. Ezzel Magyarország - **mintegy egyéves késéssel** - eleget tett jogharmonizációs köteletségének, bár az átvétel a befektetési szolgáltatásokat érintően az év végén még továbbra sem volt teljes körű.

Decemberben a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete közreadta a CRD-hez kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettség táblázatait (COREP²), amelynek végleges tervezete február 12-én került ki a Felügyelet honlapjára. (Információink szerint a tervezetet a rendeletalkotásra jogosult Pénzügyminisztérium változtatás nélkül elfogadta.) Az első negyedéves (így a március 31-i tőkére vonatkozó) adatszolgáltatást a jogalkotói késedelemre való tekintettel, **a Bankszövetség kérésére a megszokott határidőktől eltérően csak 2008. májusban kell teljesíteni.**

A jogszabálytervezetek szövegéhez a Magyar Bankszövetség (az MNB és a PSZÁF szakértőihez hasonlóan) számos észrevételt, szövegszerű javaslatot fűzött, amellyel a direktíva minél pontosabb, az eredeti tartalomnak megfelelő implementálásához kívánt hozzájárulni. A korrekciós javaslatok egy része azonban nem került elfogadásra, s a már kihirdetett rendeletek is számos félreértést, pontatlanságot tartalmaznak. A Pénzügyminisztérium vezetésétől a Magyar Bankszövetség ígéretet kapott arra, hogy a szabályrendszert a bevezetési tapasztalatok fényében átfésülik, és indokolt esetben korrigálják. A szövetség több alkalommal kénytelen volt a pénzügyminiszterhez fordulni annak érdekében, hogy szakmai észrevételeinket a minisztérium apparátusa figyelembe vegye, illetve az általunk felajánlott szakmai segítséggel a minisztérium éljen.

A CRD implementációs munka részeként a Bankszövetség jogász szakértői megvizsgálták az irányelv hitelkockázat mérséklésére vonatkozó szabályainak alkalmazhatóságát a hazai jogi környezetben. A beérkezett észrevételek és előzetes megbeszélések alapján a témában készült összegzést a Bankszövetség augusztusban elküldte az IRM és a PM részére. Az összeállítás elsősorban az ügyleti biztosítékokkal kapcsolatos szabályozás problémás elemeire hívta fel a

¹ Capital Requirements Directive: Tőkekövetelmény direktíva

² Common Reporting Framework: A CRD-hez kapcsolódó Közös Jelentési Keret

figyelmet. A csődtörvény és a bírósági végrehajtási törvény egyes rendelkezései gyengítik a biztosítékok érvényesíthetőségét. Hasonló aggályunknak adtunk hangot a készülő új Polgári Törvénykönyv biztosítéki rendszerével kapcsolatban is.

A CRD hazai bevezetésének kiemelkedően fontos eseménye, hogy májusban 13 bankszövetségi tagintézmény részvételével élesben is elindult a **HunOR Magyar Működési Kockázati Adatbázis** feltöltése, amelybe a résztvevők negyedéves gyakorisággal jelentik az 50 ezer forintot meghaladó működési kockázati veszteségadatokat. Az informatikai fejlesztést a WIT-SYS Consulting Zrt. végezte, a rendszert a GIRO Zrt. üzemelteti, a projektet a Nemzetközi Bankárképző Központ Zrt. vezette, és jelenleg is ő látja el annak szakmai felügyeletét. Az informatikai megvalósítással párhuzamosan végzett intenzív szakmai munka eredménye az adatgyűjtési útmutató, amely elősegíti a közösen elfogadott működési kockázati sztenderdek kialakítását, implementálását. Az előkészítő munka során a PSZÁF működési kockázati szakértőivel is egyeztettek a résztvevők, hiszen az együttműködésnek egyik célja, hogy az intézmények a szabályozó által elfogadott módon, külső veszteség-adatforrásként használhassák az adatbázist. A HunOR adatbázis és a kapcsolódó szakmai keret megvalósítását a Magyar Bankszövetség, az együttműködő tagintézmények hozzájárulása és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 2006. évi nyilvános pályázatán elnyert támogatás biztosította. A megvalósításhoz elengedhetetlen volt az együttműködő intézmények működési kockázati és informatikai szakértőinek aktív közreműködése a szakmai előkészítésben, programtervezésben, tesztelési feladatok ellátásában. A HunOR 13 alapító tagbankja a mérlegfőösszeg alapján számolva, a hazai bankszektor mintegy 55%-át képviseli. **A konzorcium nyitott, lehetőséget biztosít további intézmények csatlakozására.**

1.2 A MiFID³ implementálása

A MiFID átültetésével kapcsolatban az alábbi kifogásaink merültek fel:

A tervezett jogtechnikai megoldás figyelmen kívül hagyja, hogy a magyar pénz- és tőkepiac meghatározó résztvevői főként univerzális bankok, a befektetési szolgáltatások teljes körét végző hitelintézetek, amelyeknek a Hpt. és a Tpt. rendelkezéseinek egyaránt meg kell felelniük. A befektetési alapkezelők meghatározó része ilyen hitelintézetek leányvállalata. Ezek a hitelintézetek többségükben EU tagállamban székhellyel rendelkező hitelintézetek irányítása alatt állnak, melyek belső jogrendszerei – az EU joggal összhangban – megkövetelik a teljes csoportszintű megfelelést. A csoportszintű megfelelés jogi garanciája viszont az ilyen hitelintézetekre vonatkozó egységes szabályozás lehet. A MiFID implementáció jogtechnikai megoldása azonban tovább tördelte a jelenleg sem egységes szabályozást.

A tervezet ráadásul a létező, gyakorlatban kialakult fogalmi rendszert újrakonstruálja. A legzavaróbb a befektetési eszköz helyett a pénzügyi eszköz bevezetése, illetve a befektetési szolgáltató fogalmának megszüntetése. Az eddig kialakult rendszerben egyértelmű volt, hogy a befektetési szolgáltató esetében a szabályok mind a befektetési vállalkozásra, mind a hitelintézetre vonatkoznak. Ehhez képest a MiFID törvény most csak a befektetési vállalkozásokról rendelkezik, amely szabályokat egyik hivatkozás szerint a hitelintézetre is alkalmazni kell, másik hivatkozás szerint pedig kivételekkel kell alkalmazni.

Az egységes szabályozás érdekében ismételten szorgalmaztuk, hogy

- legyen egységes titokvédelmi törvény, és a titokvédelmi szabályok semmiképpen ne legyenek újra - kicsit különböző megfogalmazással - megjelenítve más törvényekben;

³ MiFID: Markets in Financial Instrument Directive

- javasoltuk továbbá, hogy a polgári ügyek vonatkozásában: a titokkörbe vonják be az ügyészséget;
- a Hpt., Tpt., Bvtv., Bit. által szabályozott engedélyezési eljárások kerüljenek egységes elvek szerint a PSZÁF törvénybe és az egyes engedélyekhez szükséges eltérő dokumentumok felsorolása kerüljön a PSZÁF törvény mellékletébe;
- a Tpt. módosítása keretében rendezni lehetne a piaci gyakorlat által szorgalmazott befektetési alapkezelésre vonatkozó egyes szabályok módosítását is.

1.3 Az új pénzmossási direktíva implementálása

E feladathoz kapcsolódóan a PSZÁF munkacsoportot állított fel, amelybe a Bankszövetség, illetve a Compliance Munkacsoport is delegálhatott tagot.

A pénzmossási törvény tervezetével kapcsolatos koncepcionális megjegyzéseink a következők voltak:

Az azonosítás során bemutatandó dokumentumoknak a tervezet szerinti felsorolása hátrányos helyzetbe hozza a magyar állampolgárokat a külföldiekkel szemben, mivel tőlük nem lenne szabad elfogadni az érvényes útlevelet vagy az új típusú kártyaformátumú vezetői engedélyt.

Újragondolásra javasoltuk a tényleges tulajdonosra vonatkozó szabályokat, továbbá a törvényben javasoltuk rögzíteni, hogy a bank jogosult lemásolni az ügyfél személyazonosító okmányait, továbbá azt, hogy az ügyfél kockázati besorolásához szükséges információkat az ügyfél írásbeli hozzájárulása nélkül is rögzítheti.

A tényleges tulajdonossal kapcsolatban egyébként az Európai Bankföderáció illetékes bizottságának ülésén is elhangzott, hogy annak azonosítása nem eredménykötelem, azaz a bank köteles minden rendelkezésére álló, ésszerű lépést megtenni ennek érdekében, de az eredmény esetleges hiánya nem róható fel neki. Sikerként értékeljük, hogy javaslataink nyomán mind a törvényben, mind pedig a PSZÁF által kiadott mintaszabályzatban sikerült egyértelművé tenni, hogy nem természetes személy ügyfél is nyilatkozhat úgy, hogy a saját nevében jár el: ezzel óriási adminisztrációs tehertől mentesítettük a bankokat, de mindenekelőtt a jogi személyiséggel rendelkező, illetve jogi személyiség nélküli banki ügyfeleket. A tényleges tulajdonosra vonatkozó túlzottan merev szabályozás elfordíthatta volna ezeket az ügyfeleket a bankrendszerrel, ami nemzetgazdasági szinten is a szürkegazdaság elleni küzdelmet gyengíthette volna, hiszen éppen ez az a kör, amelyik köteles pénzügyeit pénzforgalmi számlán bonyolítani.

Kértük továbbá a Távértékesítéséről szóló törvény 1.§ (3) bekezdésének hatályon kívül helyezését, ami által megnyílna az út az előtt, hogy a Magyarországon székhellyel rendelkező pénzügyi szolgáltatók valódi – akár interneten, akár telefonon keresztül történő – távértékesítési tevékenységet végezzenek.

A pénzmosság bűncselekményével kapcsolatban lényeges változás volt 2007-ben, hogy sikerült elérnünk, hogy kikerüljön a Btk-ból a pénzmossással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztásának gondatlan alakzata.

1.4 A pénzügyi szolgáltatások utáni forgalmi adózás EU szabályai

Az Európai Unió Bizottsága az eltérő tagállami gyakorlatok és az Európai Bíróság előtt fekvő jogesetek, illetve a Bíróság tárgykörben hozott ítéletei alapján 2006-ban megkezdte a pénzügyi

szolgáltatások és biztosítások áfa-szempon্তু kezelésének, meghatározásának áttekintését. A Bankszövetség a pénzügyi szolgáltatások áfa-szempon্তু meghatározása tárgyában előzetesen kiadott bizottsági munkaanyagokhoz már tett írásbeli észrevételeket, a Pénzügyminisztérium az együttműködés aktualizálása és elmélyítése érdekében személyes egyeztetést kezdeményezett.

A megbeszélésen a Pénzügyminisztérium szakértői beszámoltak a témával kapcsolatos legújabb fejleményekről, az új munkaanyagokról (TAXUD/2111/07 Part2 és Part3), illetve a Bizottság által felállított ütemtervről, valamint meghatározásra kerültek a lehetséges, további együttműködés technikai részletei. A Pénzügyminisztérium szakértői a pénzügyi szolgáltatások definícióinak kialakításához, a közvetítői tevékenységhez és a kiszervezett tevékenységekhez várják a hazai bankszakemberek észrevételeit.

Az Európai Bizottság kérte a tagállamokat, hogy az új munkaanyagokban szereplő négyes besorolás alapján konkrét termékeket, szolgáltatásokat is nevesítsenek, ugyanis a beérkező javaslatok alapján fogják leszűkíteni a felsorolásokat. Amennyiben vannak speciális magyar termékek, akár elnevezésben, akár tartalomban, azokat mindenképpen érdemes jelezni a Bizottság felé.

1.5 Törvényjavaslat a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról, valamint a kapcsolódó törvényi szabályok módosításáról

A törvényjavaslat tárgya az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatának szabályozása. A szabályozás a 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hazai jogba történő átültetését kívánja megvalósítani. Az irányelv átvétele önálló törvényben valósul meg, de ezzel összefüggésben jelentősen módosul a versenytörvény, a fogyasztóvédelmi törvény, és a gazdasági reklámtevékenységről szóló törvény is. Ez utóbbit a jelentős mértékű változás miatt új törvénytervezetben kívánják szabályozni.

A tervezetet a Bankszövetség többször véleményezte. Észrevételünkben szóvá tettük, hogy a pénzügyi-szabályozási, felügyeleti rendszerrel való kapcsolat tisztázatlan, a hatósági hatáskörök nehezen áttekinthetőek, a PSZÁF szerepe nem rendezett. Javasoltuk a tervezet által használt fogalmi definíciók bővítését. A versenytörvény módosításához számos észrevételt tettünk, amit a versenyhatóság szigorú gyakorlata tett szükségessé. Észrevételünkben a fogyasztó tájékoztatási kötelezettségének komplexebb értelmezését - az EU szabályozási gyakorlatával összhangban - a megfelelően tájékozott, körültekintő átlagfogyasztó figyelembe vételét javasoltuk.

Javasoltuk a Hpt.-módosítás keretében a kéretlen reklámokkal kapcsolatos korábbi szabályozáshoz történő visszatérést. A gazdasági reklámtevékenységgel kapcsolatban javasoltuk, hogy a szabályozás tegyen különbséget a figyelemfelhívó reklám és a tájékoztató reklám között, és differenciáltan szabályozza az ezekkel kapcsolatos kötelezettségeket.

Javasoltuk a Hpt. reklámra vonatkozó szabályozásának olyan értelmű kiegészítését, amely szerint a reklámnak tartalmaznia kell, hogy a reklámozó hol biztosítja az adott termékre, szolgáltatásra vonatkozóan az egyéb, a jogszabályban előírt tájékoztatási kötelezettséget.

2. A stabilizációval, szerkezeti reformokkal összefüggő kérdések

A Bankszövetség tagbanki szakértők bevonásával a 2008. évi adótörvény változásokat illetően a következő főbb témakörökben folytatott szakértői egyeztetéseket:

2.1 Társasági adó: az értékvesztés és céltartalék képzés megadóztatása

A Bankszövetség szakmailag nem tartotta indokoltnak a hitelintézeteket érintő újabb adóterhet, az értékvesztés és céltartalék képzés megadóztatását. A céltartalék megadóztatásának súlyos veszélyeire (a jelzálogpiaci válság kiterjedése idején a hazai bankok kockázatviselő képességének gyengítése komoly bizalmi tőkevesztéshez vezethet) nyomatékosan felhívtuk a miniszterelnök és a pénzügyminiszter figyelmét, kezdeményezve a javaslat visszavonását.

A szakértői egyeztetéseken végig azt képviseltük, hogy nem fogadható el a képzett értékvesztés és céltartalék megadóztatása, de mivel a Pénzügyminisztérium szakértői nem kaptak felhatalmazást a visszavonás ígéretére, módosításokat javasoltunk a törvénytörvényben. Kompromisszumos eredményként megszületett egy olyan változat, amely gyakorlatilag minimális mértékűre csökkentette a bankszektorra eredetileg tervezett adóterhelést. Adminisztrációs szempontból viszont jelentős többletfeladatot rótt a bankokra, nem beszélve arról, hogy az adóellenőrzések kapcsán jogviták tömegét lehetett megjósolni a részletes és bonyolult nyilvántartási kötelezettség miatt. A banki adminisztrációs tehernövekedéssel szemben a várható adóbevételek nagyon rossz hatásfokot mutatott, s a Bankszövetség továbbra is szorgalmazta a törvényjavaslat visszavonását.

A törvényjavaslat parlamenti vitája során képviselői indítványként benyújtották a javaslat visszavonását és **a végszavazásban az Országgyűlés elvetette a céltartalékok megadóztatását.** Ugyanakkor megállapodás született a pénzügyminiszterrel arról, hogy a Bankszövetség szakértői - a nemzetközi tapasztalatok alapján – a jövőre vonatkozóan javaslatot készítenek a céltartalékok egységes adózási kezelésére.

2.2 A hitelintézeteket érintő új ÁFA szabályok

Az európai jogszabály-harmonizációs feladatok miatt a hazai ÁFA jogszabályt újrakodifikálták. A változtatás indoklásában megjelent, hogy az új ÁFA törvény nem azzal a céllal született, hogy az érvényes ÁFA kulcsok jelenlegi szerkezetét, vagy a tevékenységeket terhelő adómértékeket megváltoztassák, hanem hogy a jogharmonizációt érintő fogyatékoságok és hiányosságok megszűnjenek. Felhívtuk a figyelmet arra, hogy mivel az új jogszabályban számos, jelenleg hatályban lévő részszabály és fogalom megszűnik, indokolt lenne áthidaló szabályokat, hivatkozásokat adni a jogbizonytalanság megszüntetése és a jogfolytonosság biztosítása érdekében.

Javaslatot tettünk arra, hogy a törvénytörvénybe beépüljenek, és azonosíthatóvá váljanak ÁFA szempontból is a mindennapi hitelintézeti gyakorlatban és a hatályos ágazati törvényekben (Hpt. Bszt.) szereplő, az ágazat számára kötelezően követendő szolgáltatástípusok, kifejezések. Példákkal, a nemzetközi gyakorlat bemutatásával, banki belső szabályzat átadásával, konstrukciók leírásával segítettük a jogszabály szövegét összeállító szakemberek munkáját. Ráműtöttünk arra is, hogy az angol szöveg fordítása szakmai szempontból több helyen nem pontos, az angol nyelvben gyakori, hogy egy szó többféle jelentést és szakkifejezést takar, és hivatkoztunk más országok gyakorlatára, a nemzetközi bankszakma szóhasználatára.

Többszöri egyeztetés után alakult ki egy, - a bankszektor által már jobban kezelhető - a banki szolgáltatások jelenlegi ÁFA besorolását jobban követő javaslat (2007-hez képest változás: a materializált értékpapírok letétkezelése és őrzése ÁFA körbe kerül, a fogyasztási hitelezést érintő közvetítői kezelés megítélése még egyeztetés alatt áll). A pénzügyi szolgáltatások pontosabb megfogalmazása mellett javaslatokat fogalmaztunk meg a csoportos adóalanyiságra, a tárgyi eszközöket érintő arányosításra és a számlakibocsátásra vonatkozóan. Javaslataink túlnyomó többsége bekerült az elfogadott törvénybe.

2.3 A hitelintézeti járadékkal kapcsolatos változások

A Bankszövetség korábban szorgalmazott módosító javaslatai közül megjelent az államháztartás egyensúlyát javító különadóról és járadékról szóló törvénytervezetben az, hogy nem a befolyt, hanem az elszámolt, azaz nem a pénzforgalmilag teljesített, hanem az eredményszemléletben elszámolt bevételek képezik a járadék alapját és azt 2007-re visszamenőlegesen is lehet alkalmazni. Gyakorlati szempontból ez annyit jelent, hogy a 2007. évi adóbevallás során korrigálni lehet azokat az év eleji járadékelőleg fizetéseket, amelyeknek alapját a többszörös adóval (különadóval és szolidaritási adóval) terhelt bevételek képezték. A korábbihoz képest kedvező az az új szabály is, ami megengedi, hogy a Magyar Állammal szembeni kamatkülönbözet-fizetési kötelezettséget le lehessen vonni a járadékalapból.

A tervezetben megjelent, hogy a jelzálog hitelintézetnél bevételként elszámolt állami kamattámogatás után a járadékot a finanszírozásban részesülő hitelintézet köteles megfizetni, ha a jelzálog hitelintézet annak összegéről a hitelintézetet írásban tájékoztatja. Ennek kapcsán indítványoztuk, hogy az adóalap-megosztására, a szükséges dokumentációra készüljön törvényszintű szabály, mert a jelenlegi írásos tájékoztatás, mint feltétel pontatlan és kezelhetetlen, és következményként az adóellenőrzések során jogviták várhatóak.

2.4 Egyéb, a hitelintézetek tevékenységét érintő adóváltozások

A Magyar Bankszövetség Elnöksége az adótörvények bankokat érintő módosítása miatt október 3.-án kibővített Elnökségi Ülést hívott össze, amelyre meghívta Veres János pénzügyminisztert, Kovács Álmost, a Pénzügyminisztérium szakállamtitkárát, Király Júliát, a Magyar Nemzeti Bank alelnökét.

A Bankszövetség Elnöksége a bankrendszer tevékenységére gyakorolt hatása miatt a következő témák megvitatását tűzte napirendre:

- Az értékvesztést és céltartalék képzést érintő adózási szabályok tervezete
- Az új ÁFA szabály
- Teljes körű lakossági hitelnyilvántartás (TLH)
- A tőkekövetelmény direktíva (CRD) és a MiFID hazai implementálása
- Az állami kamattámogatás után fizetendő járadék
- Kisadók: Erőforrás-fejlesztési hozzájárulás
- A pénzmossási törvény módosítása
- A hitelintézetek reklámtevékenysége
- A vagyonosodási vizsgálatokhoz kért banki adatszolgáltatás

A résztvevők hasznosnak ítélték az eszmecserét, s megállapodás született abban, hogy a bankszektor közvetlen szabályozásán túlmutató kérdéskörökben (például a makrogazdasági helyzet megítélését, vagy az átfogó adóreform előkészítését illetően) is hasznos folytatni a

vezetői szintű eszmecseréket. A bankok a gazdaság valamennyi szereplőjével kapcsolatban állnak, így az általuk leszűrt tapasztalatok a kormányzat számára is értékesek lehetnek.

3. A lakossági bankszolgáltatások fejlesztésére vonatkozó javaslatok

A Kormány 1097/2006. (X.5.) számú határozatával létrehozott Lakossági Pénzügyi Szolgáltatásokat Vizsgáló Szakértői Bizottság (Várhegyi Bizottság) feladata az volt, hogy a hazai helyzet és a nemzetközi tapasztalatok alapján tegyen javaslatot a hitelintézetek lakossági szolgáltatásaival kapcsolatos kormányzati lépésekre, a vonatkozó jogi szabályozás felülvizsgálatára a szolgáltatások színvonalának fejlesztése érdekében. A Bizottság elemzésében ajánlásokat fogalmazott meg a lakossági bankpiaci verseny élénkítése, illetőleg a lakossági ügyfelek által igénybe vett szolgáltatások javítása érdekében. A javaslatok megvalósíthatóságának megvizsgálására és a megvalósítás előkészítésére a Bankszövetség 8 munkacsoportot állított fel, amelyekben a PSZÁF, az MNB, az IRM, a GIRO, a Gazdasági Versenyhivatal és a bankok szakértői dolgozták ki megoldási javasolataikat. A bizottságok különválasztották az önszabályozás keretében megvalósítható lépéseket, s a jogszabály módosítást igénylő javaslatokat.

➤ **Bankszámla mobilitás**

a) *Önszabályozás keretében:*

↳ egységes bankváltási útmutató elkészítése (év végére elkészült)

↳ központi felhatalmazás-kezelő rendszer létrehozása a GIRO-nál (elkészült a központi felhatalmazási rendszer jogi előkészítő anyaga)

➤ **Alapszámla**

a) *Önszabályozás keretében:*

a rendszeres állami juttatások bankszámlára történő juttatását célzó alapszámlacsomag konkrét feltételeinek a kidolgozása, ideértve a bankszámlavezetéshez kapcsolódó jutalék maximumának meghatározását.

b) *Jogszabály módosítás:*

a munkajövedelmek bankszámlára történő utalásának kötelezővé tétele, s ehhez kapcsolódóan a bankszámla igénybevételekorábban a munkáltatók által adott természetbeni juttatás havi 2000,- Ft-ban maximált SzJA mentességének visszaállítása. Ez a javaslatunk teljesülni látszik, ugyanis a közfeladatok felülvizsgálatával kapcsolatos további feladatokról szóló 2233/2007. (XII. 12.) Korm. határozat döntés-előkészítő hatástanulmány elkészítését írja elő egyebek mellett a szociális jövedelmeknek, pénzbeli ellátásoknak a pénzügyi intézményrendszeren keresztül történő folyósításának és a munkabér bankszámlára történő utalásának teljes munkáltatói körre történő kiterjesztési lehetőségének megvizsgálására.

Bár nem a Várhegyi-jelentésből adódik, de itt említjük meg, hogy kezdeményeztük, hogy a Kincstár kiiktatásával az életkezdési támogatást is eleve a bankokon keresztül allokálják az érintettekhez. Ez egy újabb ügyfélkör-bővülést eredményezne, hiszen alanyi jogon minden csecsemő Start-számlatulajdonos lenne. Javasoltuk még azt is, hogy minden magyar állampolgár kapjon 14. életévének betöltésekor egy elektronikus aláírást az államtól.

➤ **Hitelkiváltás, egyoldalú szerződésmódosítás**

a) Önszabályozás keretében:

- ☞ a bankok kötelezettséget vállalnak arra, hogy az előtörlesztés kondícióit szerződéseikben kötelezően szerepeltetik, s azon – a megkötött szerződéseket illetően - nem módosítanak;
- ☞ kondícióik változtatását - a kamatok kivételével – a jelenlegi kötelező 15 nap helyett 30 nappal a változást megelőzően közzéteszik;
- ☞ egységesítik a fennálló tartozásról kiállítandó formanyomtatványt;
- ☞ egységes nyomtatványon kérik a régi jelzálogjog törlését.
(A Hitelkiváltási Kódex tervezete elkészült)

b) Jogszabály módosítás:

- ☞ az EU Fogyasztási Hitel Direktíva hazai adaptálásakor jogszabályban indokolt rögzíteni, hogy előtörlesztés esetén a futamidőtől függően 3-0,5%-ban (jelzáloghitel esetén 4-0,5%-ban) lehet kompenzációt felszámítani;
- ☞ a közjegyzői díjak szabályozásának megreformálása.

➤ **Panaszkezelés, banki ügyfél tájékoztatás**

a) Önszabályozás keretében:

- ☞ a lakáshitelezéssel foglalkozó bankok csatlakozzanak az EU lakáshitelezési kódexéhez;
- ☞ a pénzügyintézetek a saját panaszkezelési rendszerüket részletesen bemutató gyakorlati útmutatót készítenek ügyfeleik részére;

b) Jogszabály módosítás:

- ☞ a THM-re vonatkozó jogszabály pontosítása (a bankszövetségi javaslat elkészült, ennek alapján a jogszabályt is elfogadták);
- ☞ a figyelemfelhívó reklám jogszabályi meghatározása, a pénzügyi szolgáltatások reklámjával szemben támasztott hatósági igények egyértelműsítése;
- ☞ a Ptk. módosításakor az uzoraszerződések fogalmának pontosítása és a felszámítható kamat esetleges maximálása a *személyi kölcsönöknél*.

➤ **Elektronikus bankolás**

a) Jogszabály módosítás

- ☞ az elektronikus aláírás kizárólagos ügyfél azonosítóként való elfogadása;
- ☞ a bankkártyára és elektronikus fizetési eszközökre vonatkozó felelősségi szabályok módosítása;
- ☞ a bankszámla kivonat fogalmának pontosítása;
- ☞ elektronikus aláírás alanyi joggá tétele;
- ☞ a pénzmossási törvény módosítása.

➤ **Pénzügyi kultúra**

a) Önszabályozás keretében

- ☞ a pénzügyi kultúra fejlesztését támogató Alapítvány létrehozása. (Az MNB 30 millió Ft-ot felajánlott az Alapítvány elindításához. Az Alapítványhoz alapítóként csatlakozni kíván a Magyar Bankszövetség is.)

b) Jogszabály módosítás:

- ☞ célszerű lehetővé tenni a pénzügyintézetek szakképzési és innovációs befizetései egy részének a pénzügyi kultúra fejlesztésére történő felhasználását.

➤ **Teljes listás adós nyilvántartási rendszer**

a) *Jogszabály módosítás:*

↳ a rendszer működőképességéhez elengedhetetlen egy olyan adatbázis létrehozása, amelybe az összes hiteladat – a hitelnyújtás pillanatától – bekerül.

➤ **A Magyar Bankszövetség új Etikai Kódexe:**

Önszabályozás keretében fogadja el a Magyar Bankszövetség Testületi Ülése.

A Magyar Bankszövetség Elnöksége kibővített rendkívüli ülésen megtárgyalta a Lakossági Pénzügyi Szolgáltatásokat Vizsgáló Szakértői Bizottság jelentése nyomán felállított banki szakértői munkacsoportok munkaanyagainak összefoglaló javaslatait. A résztvevők úgy ítélték meg, hogy az összefoglaló jól tükrözi a végzett munkát, előremutató jellegű, s helyes arányban ötvözi az önszabályozásra és a jogszabályalkotásra irányuló javaslatokat.

A Magyar Bankszövetség az összefoglaló dokumentumot eljuttatta a miniszterelnök, a munkában érintett állami szervek vezetői, valamint Gaál Gyula miniszterelnöki megbízott részére.

Az önszabályozás keretében vállalt javaslatok nagy részének előkészítettsége olyan mértékű, hogy azok 2008 első félévében bevezethetők.

4. Uniós forrásokhoz kapcsolódó tevékenység

A bankok szakértői a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által kidolgozott Gazdaságfejlesztési Operatív Programokat (hét régiós, hét ágazati) elsősorban a kis- és középvállalkozások finanszírozása szempontjából vizsgálták és észrevételezték. A szakértők fő törekvése az volt, hogy enyhítsék a pályázati pénzek igénybevételének feltételeit annak érdekében, hogy minél szélesebb kör juthasson fejlesztési lehetőséghez.

A JEREMI program előkészítése:

4.1 Mikrohitel B konstrukció

Az előkészületek során a konstrukció tervezetre a bankok számos észrevételt tettek. A konstrukció úgy határozza meg a lehetséges pályázókat, hogy azok pályázhatnak (társaságok, egyéni vállalkozók), amelyek megfelelnek a mikro-vállalkozások kritériumainak és „hitelképes, de nem „bankképes” vállalkozók. Ezzel a megfogalmazással arra utalnak, hogy számos kisvállalkozás azért nem jut hitelhez, mert túl kis összeget akar igénybe venni. Ebből a szempontból az a mikro-vállalkozó vehet részt a konstrukcióban, amelynek legalább fél éve nincs bankkal hitelkapcsolata. (Eredetileg öt évre tervezték ezt az időtartamot, de a bankok és számos más érdekképviselői szerv ennél sokkal rövidebb időt tartott csak lehetségesnek.)

4.2 Portfólió garancia program

A Bankszövetség szervezésében a bankok szakértői számos megbeszélésen vettek részt a GKM, a NFÜ és a Magyar Vállalkozásfejlesztési Zrt. szakértőivel. Több kérdésben sikerült megegyezni. Nem sikerült azonban egyezsége jutni az ún. beváltási korlát szabályozásáról. A GKM olyan szabályozást kívánt először érvényesíteni, amely szerint, ha a portfólió állományának 5%-át eléri a garancia beváltás, akkor a már megkötött garancia szerződés érvényét veszíti. Megértették, hogy ez a bankok részére elfogadhatatlan, s ezért most az a

javaslatuk, ha a beváltás eléri az állomány 5%-át, akkor az egész állományra lényegesen megemelkedne a garancia díj. Banki oldalról nem értettünk egyet olyan javaslattal, amely a megkötött szerződések feltételeit érintené. A GKM a PSZÁF- hoz fordult annak tisztázása érdekében, hogy ütközik-e az általuk javasolt megoldás a BASEL II. szabályaival. A bankok javaslata, hogy ebben az esetben az új állományra legyen magasabb a garancia díj.

A bankok folyamatosan megkapták az NFÜ által kidolgozott pályázatok tervezeteit, a banki észrevételeket közvetítettük az NFÜ-höz.

5. EPC-SEPA szervezet

5.1 A magyar SEPA szervezet megalakítása

A Bankszövetség és az MNB szakértői több egyeztetést folytattak az új SEPA szervezet megalakítása érdekében. A tárgyalások eredményeként az a javaslat született, hogy az MNB és a Bankszövetség társelnökségével - még az Fizetési Rendszer Fórum (FRF) keretében - alakuljon meg az új szervezet kezdeti formája, amelynek legfontosabb feladata a Nemzeti SEPA Átállási Terv (NSÁT) kimunkálása, valamint a végleges szervezeti keretek kidolgozása. Az MNB és a Bankszövetség közös előterjesztését az FRT rendkívüli ülése elfogadta és az FRT tagjaiból megalakult a Nemzeti SEPA Bizottság (NSB), az új szervezet döntéshozó szerve. Az FRF Jogi munkacsoportja a rendkívüli FRT ülésen azt a feladatot kapta, hogy dolgozza ki a Nemzeti SEPA Szervezet alapszabályát, és ha szükséges, akkor az FRF szervezeti és működési szabályainak módosítását is.

5.2 Az elektronikus fizetési módok szabálykönyvének a kidolgozása

A SEPA az alapvető fizetés módok mellett (SCT, SDD, SCF) elkezdte az elektronikus fizetési módok szabálykönyvének a kidolgozását. A SEPA Online Payment anyagot a tagbankok szakértőiből és az FRF Mobil munkacsoport tagjaiból létrehozott ad hoc munkacsoport tárgyalta meg. Szakmai véleményünkben kifejtették, hogy az ismertetett modell az ügyfél szempontjából nem tűnik előnyösebbnek a bankkártyás fizetéseknél. Biztonsági problémákat érzekeltek a különböző tranzakciós lépések láncolatai között, amelyek adathalász lehetőségekre adhatnak alkalmat. Problémaként jelezték még azt is, hogy a tranzakció napjának a fogalma, és a tranzakció végrehajtásának a határideje, tisztázatlan fogalmak.

Felhívtuk a figyelmet arra is, hogy a különféle online fizetések esetében rendkívül fontos a logikai modell mellett az üzleti modell részleteinek a kidolgozása. A jelenlegi hazai banki és számlavezető rendszerek, valamint a folyamatos, 7/24 működést feltételező online rendszer illesztése rendkívül beruházás-igényes feladat.

6. Egyéb szakmai tevékenység

6.1. Pénzügyminisztériumi állásfoglalás kérések

6.1.1 Tőkeemelés illeték-kötelezettsége

A Bankszövetség tagbanki kezdeményezésre a Pénzügyminisztériumtól kért állásfoglalást illeték ügyben. A hatályos illetéktörvény ugyanis nem ad egyértelmű előírást olyan esetben, ha egy gazdasági társaság tulajdonosa úgy emel alaptőkét, hogy a jegyzett tőkeemelés a névértéknél magasabb kibocsátási értéken történik és a társaság a névérték és a kibocsátási

érték közötti különbözetet teljes egészében tőketartalékba helyezi, akkor e különbözet (ázsio) összege az illetékekről szóló törvény szerint ingyenes eszközátadásnak minősül-e; és milyen mértékű illeték terheli.

A Pénzügyminisztérium válasza szerint a tőkeemelés visszerthes jogügyletnek minősül, de a törvény visszerthes vagyónátruházásra vonatkozó előírásai a pénzre, mint ingóra nem terjednek ki, ezért illetékfizetési kötelezettség nem keletkezik. A Pénzügyminisztérium szakértői viszont felhívták a figyelmet arra, hogy a gazdasági társaságok közti ingyenes eszközátadás ajándékozási illeték alá esik.

6.1.2 Hitelintézeti járadék

A 2007. január 1.-től hatályos hitelintézeti járadék kötelezettséggel összefüggő, adókockázatot jelentő kérdéssel a Bankszövetség a Pénzügyminisztérium illetékes szakállamtitkárához fordult az egyértelmű és egységes jogszabály alkalmazás érdekében.

Több bankot érintett a probléma, mivel olyan hitelterméket forgalmaznak, amely a folyósításkor még nem volt állami kamattámogatással érintett hitel, de később – meghatározott feltételek teljesülése után - a hitelhez állami kamattámogatás kapcsolódott. Ezeknél kérdésként merült fel, hogy a hitelintézeti járadékfizetési kötelezettséget hogyan lehet értelmezni azokra a bevételekre, amelyek még a hitel kamattámogatottá válását megelőzően folytak be a pénzintézethez.

6.2 Az adótörvényeket és az adózást egyszerűsítő, módosító indítványok

6.2.1 Társasági adó törvény és a társadalombiztosítási ellátásról szóló törvény

A Bankszövetség indítványozta a társasági adótörvény és a társadalombiztosítási ellátásról szóló törvény szövegének pontosítását, kiigazítását. A társasági adónál kedvezményként beszámítható helyi iparüzési adóval kapcsolatban törvényszöveg pontosítást javasoltunk, mert a kiterjedt fiókhálózattal, telephellyel rendelkező bankoknál, vállalkozásoknál a jelenlegi szabály szerint kisebb hiány esetén aránytalanul nagy a kedvezmény elvonás. Nehezíti a helyzetet, hogy kiterjedt regionális kapcsolat esetén elektronikus elérhetőség nélkül, levelezés útján kell számtalan önkormányzattal kapcsolatot fenntartani és az ott vezetett adófolyószámlákat naprakészen ellenőrizni.

A másik gyakorlati probléma a havi személyi jövedelemadó bevallások teljesítésével függött össze. A havi rendszerességgel küldendő bevallásban ugyanis – a társadalombiztosítási ellátásról szóló Tbj. törvény 50§ (1) értelmében - nincs lehetőség mínusz tételek közlésére. Ezért az év közben munkaviszonyukat megszüntető, illetve nyugdíjba vonuló magánszemélyeknél a nyugdíjplafonnal összefüggően visszaadott nyugdíjjárulékot több hónapra vissza kell számolni. Az egyszerűsítés érdekében indítványoztuk az adatszolgáltatás és a Tbj. törvény módosítását.

6.2.2 Elektronikus adózás

Tagbanki kezdeményezésre javaslattal fordultunk az adóhatósághoz az elektronikus adózásban használt rendszer informatikai továbbfejlesztésével kapcsolatban.

A felhasználói oldalon való egyszerűbb ellenőrzés, adatazonosítás érdekében javasoltuk, hogy az adóhatóság által alkalmazott elektronikus azonosító kódok jelenjenek meg a letölthető riportokban is. Továbbá, kértük, hogy az interneten keresztül elérhető riportokat a nem formázható Acrobat forma mellett további feldolgozásra is alkalmas táblázatkezelő (Excel) formában is el lehessen érni. Az APEH szakmai területe támogatón fogadta javaslatainkat.

6.3 Reklámszabályozás, versenyhivatali bírságok

Az állítólag megtévesztő banki reklámok miatt egyre gyakrabban rótt ki bírságot a GVH a bankokra. E határozatok sikeres bírósági megtámadása, illetve általában a bankoknak kedvező jogértelmezési gyakorlat kialakítása érdekében felvettük a kapcsolatot a Magyar Reklámszövetséggel, amely szintén érdekelt abban, hogy a szerintünk téves versenyhivatali értelmezésre tekintettel ne kelljen a reklámokat a fogyasztók számára is feldolgozhatatlan, oda nem illő információkkal telezsúfolni.

A Bankszövetség elnökségének döntése értelmében, a Várhegyi jelentésre adott egyes munkacsoporti javaslatok alapján folytatni kellett a megkezdett munkát, függetlenül attól, hogy a kormányzattól mikor kapunk választ a munkaanyagra. Az ügyfélkapcsolati munkacsoport egyik fontos határozata volt, hogy el kell fogadtatni a szakmai közvéleménnyel és a hatóságokkal az ún. „figyelem-felhívó” reklámok létét.

A munkacsoport megállapította, hogy a hatályos szabályozás (Hpt., ill. Reklámtörvény) alapján nem lehet egyértelműen állást foglalni a figyelem-felhívó reklám jogi megalapozottságáról és sajnálatos módon sem a versenyhivatali, sem a bírói gyakorlat nem ad egyértelmű eligazítást e kérdésben. Időközben tárca-egyeztetésre került a tisztességtelen piaci magatartást szabályozó uniós irányelv hazai adaptálása. Ennek során képviseltük és képviseljük a bankszakma álláspontját, de eddig még nem sikerült meggyőzni a vitákon jelenlevő versenyhivatali szakértőket.

Előrelépésként egyedül az értékelhető, hogy a GVH – egyeztetéseken résztvevő - szakértői láthatóan megértették a banki felvetéseket, és úgy ítélték meg, hogy a hatályos szabályozás és a születő jogszabályok együttesen alkalmasak arra, hogy kezeljék a figyelem-felhívó reklámok ügyét, jogkövető szándék esetén elkerülhető legyen az állítólagos megtévesztő reklámok miatti bírságolás.

6.4 Teljes Listás Adósnilyvántartás

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium vezette tárcaközi előkészítő bizottságban folytatódott a Teljes Listás Adósnilyvántartás (TLA) rendszerének kidolgozása. Alapelveként azt követték a résztvevők, hogy az egyén saját adatai feletti - alkotmányban rögzített - rendelkezési jogának korlátozása csak részleges lehet, de e részleges korlátozás ne veszélyeztesse a létrejövő információs rendszer működőképességét.

Ennek megfelelően a munkabizottság tagjai – több fordulót követően - a következő rendszert tartották megvalósíthatónak: a rendszer működőképességéhez elengedhetetlen egy olyan adatbázis létrehozása, amelybe az összes hiteladat – a hitelnyújtás pillanatától – bekerül. Bár az adatbázis összeállítása is adatkezelésnek minősül (tehát törvényi felhatalmazás nélkül engedélyköteles lenne), de nélkülözhetetlen a hatékony működéshez. Az adatbázis szükséges ugyanakkor ahhoz, hogy a potenciális hitelnyújtó legalább az ügyfél fennálló hiteleinek darabszámát megismerhesse, s így kockázatát megbecsülhesse.

Ebben a rendszerben az ügyfélnek módja lenne, hogy visszafizetett hiteleiről engedélyezze a későbbi nyilvántartást (elvégre ez javíthatja pozícióját egy későbbi hiteligenlésnél).

Az IRM szakmai vezetésével kidolgozott koncepció előreláthatólag 2008 áprilisában kerül a kormány elé.

6.5 Módosított THM rendelet

Szeptemberben a Pénzügyminisztérium megküldte véleményezésre az EBKM-EHM-THM mutatók alkalmazását szabályozó kormányrendelet (41/1997.) módosításának tervezetét. A módosítás a Bankszövetség THM munkacsoportja által kidolgozott, s a kormány részére a Várhegyi Bizottság jelentésére adott válasz keretében eljuttatott javaslatokon alapult. A kormányzati szakértők ugyanakkor kiegészítették a javaslatot a betétekre és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra vonatkozó mutatókra is.

A banki észrevételek, javaslatok alapján több menetben is egyeztetett a Bankszövetség a minisztériummal, amelynek eredményeképpen javaslataink jelentős részét elfogadták, de egyes esetekben szükségessé vált az egységes értelmezés/alkalmazás érdekében bankszövetségi állásfoglalás kialakítása is.

6.6 A lakáshitelezési rendelet módosítása

Az Önkormányzati- és Területfejlesztési Minisztérium (ÖTM) számos ponton módosítani kívánta a lakáscélú támogatásokról szóló (12/2001.) kormányrendeletet, és ennek tervezetét véleménykérési céllal megküldte a Bankszövetségnek. A változtatás egyúttal alkalmat adott az idők során felhalmozódott problémák újragondolására.

Ombudsmani javaslatra a jogalkotó szigorúbb keretek közé kívánta szorítani az állami támogatásokkal kapcsolatos banki tevékenységet: az ügyfél-tájékoztatás jellegére, az elbírálási határidőre, az elutasítás indoklására és az alkalmazott díjakra vonatkozóan. A banki szakértők nem vitatták a javaslat indokoltságát, ugyanakkor annak kivitelezhetőségére számos pontosító kiegészítéssel éltek.

Annak ellenére, hogy a banki szakemberek előtt is ismertek voltak azok az ügyeskedések, amelyekkel a saját erő követelményt ki lehet játszani, nem támogatták azt az előírást, hogy csak bankszámláról lehet a saját erőt az eladónak átutalni. Alapvetően életidegen gyakorlatot eredményezne, és az érintett személyek jelentős része nem is rendelkezik bankszámlával.

A bankszövetségi észrevétel üdvözölte, hogy a szabályozás büntető elemeket is tartalmaz azon támogatottakkal szemben, akik határidőre nem tesznek eleget a szociális, jogosultsági helyzetükben történt változásokra vonatkozó bejelentési kötelezettségeiknek. Szinte valamennyi bank észrevételezte, hogy a rendeletben az állami támogatás feltételeként megállapított lakásár-értékhatárok elszakadtak a valóságtól, emelésük elengedhetetlen.

Az összegyűlt kérdések, észrevételek megvitatására, bankszövetségi javaslatra, konzultációt szervezett az ÖTM, amelyen az érintett bankok nagy létszámban képviseltették magukat. A megbeszélés alkalmat adott a felmerült vitás kérdések részletes megvitatására, s a bankok ígéretet kaptak számos javaslatuk figyelembe vételére.

6.7 Az OBA díjak csökkentése

Az OBA Igazgatóságának ülésén a **Bankszövetség javaslatára** – tekintettel arra, hogy az eddigi befizetések miatt túlfedezettség keletkezett – **az éves díjkulcsot a felére csökkentették**, ennek következtében a **hitelintézetek befizetési kötelezettsége kb. évi 1 milliárd Ft-tal csökken**.

6.8 Az új Polgári Törvénykönyv előkészítése, részvétel a társadalmi, szakmai egyeztetésben

Az új Ptk. dologi biztosítérendszerével kapcsolatban a Bankszövetség a tervezetet készítő szakértővel külön egyeztetést szervezett. Az egyeztetésen a zálogjog alapításával kapcsolatos gyakorlati kérdések merültek fel: épülő társasház alapítása, bankszámla-követelésen alapított zálogjog, jövőbeni követelésen alapított zálogjog kérdése, a vagyont terhelő zálogjog alakulása, a zálogjogi nyilvántartást érintő kérdések, a zálogjogi meghatalmazott helyzete a konzorciális hitelezésnél, az óvadék beolvasztása az egységes zálogjogba.

A Bankszövetség az IRM illetékes szakállamtitkárával egyeztető megbeszélést tartott elsősorban a bankokat érintő, a pénz- és hiteljogviszonyokat rendező szerződések áttekintésére. A pénz- és hiteljogviszonyokat tartalmazó fejezetrész normaszövegéhez a Bankszövetség szövegszerű javaslatot adott a bankok felvetései, írásbeli javaslatok alapján.

6.9 Csődtörvény-módosítás

A Szociális és Munkaügyi Minisztérium az egyes munkaügyi tárgyú törvények és más kapcsolódó jogszabályok c. előterjesztése keretében módosítani kívánta a csődtörvényt. A módosítás fő célja az volt, hogy a csődtörvény 2007. január 1-jével hatályba lépett módosító rendelkezése helyett a korábbi rendelkezések legyenek ismét alkalmazandók, melyek értelmében a zálogjogosult a felszámolási eljárás során a zálogtárgy értékesítéséből befolyt vételárnak csak az 50%-ára jogosult bizonyos korrekciókkal. A szaktárca által 2007 januárjában megküldött előterjesztésre a Bankszövetség nagyon határozottan reagált, amelyet a kormányfő, és több minisztérium részére is elküldtünk, és a tárcaegyeztetésen, továbbá a gazdasági sajtóban is képviseltük az ezzel kapcsolatos szakmai ellenvéleményünket. Sikerült a GKM, PM egyetértését is megszerezni javaslatunkhoz, az IRM eredetileg is ellenezte az elképzelést, s így a kérdés lekerült a napirendről.

6.10 Az állami kezességvállalás rendje

Az állami kezességvállalás rendjéről szóló 110/2006.(V.5.) kormányrendelet módosítása az államháztartási törvény időközi módosításainak megfelelő pontosításokat kívánta a rendeletben átvezetni, illetőleg néhány változtatást a korábbi gyakorlati tapasztalatok indokoltak. A rendeletervezethez számos pontosító jellegű észrevételt tettünk az alkalmazandó szerződésmintával kapcsolatban, továbbá a határidők meghosszabbítását kértük a gyakorlati igényeknek, illetőleg az egyéb jogszabályi előírásoknak megfelelően. Javaslatunkat csak részben fogadták el, a határidők részben törlődtek a javaslatból, részben a konkrét szerződéskötéskor lehet az eltérő igényeket érvényesíteni, amelyre egyébként a jogszabály elvi lehetőséget ad.

6.11 A járadékszolgáltatókról és a járadékszolgáltatási tevékenységről szóló törvényjavaslat

A Pénzügyminisztérium 2007 márciusában küldte meg a törvényjavaslatot véleményezésre, amely az üzletszerűen, nyilvánosan meghirdetett járadékszolgáltatási tevékenységet folytató vállalkozások és ügyfelek kapcsolatát, az erre vonatkozó felügyeleti tevékenységet szabályozza. Az életjáradéki szerződés alapján a járadékszolgáltató megszerzi az ügyfél ingatlanának tulajdonjogát, ennek ellenében az ügyfél haláláig járadékot fizet a szerződésben meghatározott mértékig. A javaslat szerint e tevékenység végzésének előfeltétele legalább 500 millió Ft jegyzett tőke megléte. A tevékenység felügyeletét a PSZÁF látja el.

A tervezetben a Bankszövetség több észrevételt tett. Javasoltuk, hogy a járadékszolgáltatási tevékenység legyen megengedett a bankok és biztosítók részére is. Felvetettük, hogy a szerződő fél ingatlanának tulajdonjoga ne a szerződéskötéskor szálljon át a járadékszolgáltatóra, ill. a csődtörvénnyel kapcsolatos viszonyt át kell gondolni, mert eltérő rendelkezések híján a járadékszolgáltató ellen indított felszámolási eljárás esetén a szerződő fél ingatlana a felszámolási vagyon részét fogja képezni. Javasoltuk a járadékszolgáltatási tevékenység anyagi-jogi szabályainak bővítését. Felhívtuk a figyelmet az életbiztosítási és ingatlankockázat együttes hatására, arra, hogy emiatt a járadékszolgáltató induló tőkét célszerű felülvizsgálni. Javasoltuk az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel kapcsolatban az ingatlan-nyilvántartási törvény módosítását.

6.12 A jogügyletek biztonságának erősítése érdekében szükséges törvénymódosítások

A tervezetben foglalt módosítások lehetővé teszik, hogy az ügyvédek, közjegyzők, bírósági végrehajtók közvetlenül, online módon használhassák a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (korábbi BM Központi Hivatal) kezelésében levő nyilvántartásokat. Az ügyvédek kötelesek lesznek megtagadni az ügyvédi közreműködést, ha az ügyfél nem szolgáltat adatot személyazonossága megállapításához, nem tud érvényes igazolványt bemutatni, vagy ha az ellenőrzés során azt állapítják meg, hogy a személyi okmány, amellyel igazolja magát, szerepel az elveszett, ellopt okmányok nyilvántartásában.

A tervezet módosítja a közjegyzői okirat készítésére vonatkozó rendelkezéseket, pontosítja a cégek székhelyül szolgáló ingatlanokkal kapcsolatos követelményeket. A tervezet a bankszakma kezdeményezésére hatályon kívül helyezi a Ptk. azon rendelkezését, amely szerint jogi személyek esetében a bankszámla feletti rendelkezéshez minden esetben két, képviseleti joggal felruházott személy aláírása szükséges.

A tervezetben számos észrevételt tettünk. Javasoltuk, hogy a személyi adatnyilvántartáshoz a jogtanácsosok is kapjanak hozzáférést. Szóvá tettük, hogy az utóbbi években a gazdasági jogalkotás a jogtanácsosokat diszkriminatív módon kezeli. Ugyancsak felvetettük, hogy az adatbázisok igénybe vétele ne csak lehetőség, hanem kötelező legyen, továbbá javasoltuk a nyilvántartások hozzáférhetővé tételét a gazdálkodó szervezetek, különösen a pénzügyi és befektetési szolgáltatók esetén, és további pontosításokat javasoltunk a Ptk. és a csődtörvény módosításához is.

6.13 Adatszolgáltatás

6.13.1 Jegybanki jelentések

A tagbankok adatszolgáltatásban érintett szakértői véleményezték az MNB 2008-ra tervezett adatszolgáltatási előírásait és a jegybanki szakértőkkel folytatott személyes találkozáson választ kaptak kérdéseikre, felvetéseikre.

Az adatszolgáltatás szempontjából lényeges elem, hogy a hitelintézeti törvénynek a CRD-vel való szorosabb összhangot biztosító módosításáig a PSZÁF elfogadja, hogy a bankok által összeállított közös felügyeleti mérlegszerkezet változatlan maradjon, és nem kerül sor a beküldési határidő tervezett csökkentésére.

Emellett, a lakossági hitelekkel kapcsolatos állományi- és kamatjelentések új szerkezete és bővülő adatigénye (új, a teljes fennálló hitelállományra vetített hitelköltség mutató (THM)) váltott ki vitát. A Bankszövetség javaslatot tett egy jegybanki és banki szakértőkből álló munkacsoport megalakítására, és kérte a bevezetés megfontolását, elhalasztását.

A felvetett észrevételeket az MNB tudomásul vette, és ezeket figyelembe véve eltekintett a 2008. évi bevezetéstől. Az MNB támogatja a bankokkal és a Bankszövetséggel közös módszertani munkacsoport létrehozását, amelynek feladata az új teljes állományra vetített THM mutató előállításához szükséges módszertan kialakítása lesz. Az új adatigény 2009. évi bevezetése érdekében a banki szakértők közül 7-en jelezték, hogy részt vesznek a szakértői munkában.

Emellett több bank felszólalt, hogy a pénzforgalomról szóló jelentésnél a tervezett módosítás (a számlaforgalmi megközelítésről a fizetési forgalom szerinti (azaz tranzakció szintű) adatgyűjtésre történő átállás) jelentős informatikai fejlesztési költségterhet jelent, és problémát jelent a 2008. január 1.-i indulás. A Bankszövetség felmérte, hogy a bankszektorban a fejlesztés összesen mintegy 60-80 millió HUF többletköltséggel jár, és a bankok az új módszerre 2008 év folyamán fokozatosan tudnak átállni, 2008 negyedik negyedévére már mindenki fel tud készülni. Az MNB a felmérésre támaszkodva lehetővé teszi azt, hogy előzetes bejelentés mellett a bankok ne 2008. január 1.-től, hanem 2008 folyamán, az általuk jelzett időpontban álljanak át az új követelmény szerinti adatszolgáltatásra.

Bankszövetségi kérésre a jegybank külön tájékoztatót tartott az Európai Központi Bank által összeállított módszertani kérdőívvel kapcsolatos problémákról, ismertette a kitöltés alapelveit.

6.13.2 PSZÁF adatszolgáltatás

A PSZÁF jelentések 2008. január 1.-től mind tartalmukban, mind szerkezetükben gyökeresen megváltoznak az új tőkekövetelmény megfelelésre vonatkozó európai és hazai szabályozás miatt. A PSZÁF véleményezésre elküldte a jelentőtáblák munkaanyagát még azt megelőzően, hogy a CRD rendelkezéseit a magyar jogszabályokba átvezették volna. Javasoltuk, hogy az új tőke megfelelési szabályokkal kapcsolatos jelentés-szolgáltatnak a bankoknak maradéktalanul csak 2008. július 1-től kelljen megfelelniük, a felügyelet csak a legszükségesebb információkat (szavatoló tőke, minimális tőkeszükséglet az alkalmazott módszerek szerint) kérje be, mert az új adatszolgáltatási táblák elkészítéséhez, a banki rendszerkapcsolatok kialakításához időre van szükség.

A megismert táblatervekhez a bankok több, részletes észrevételt tettek. A PSZÁF a banki szakembereknek önkéntes alapon lehetőséget kínált az adatok, táblaösszefüggések gyakorlati tesztelésére.

6.13.3 Az IASB nemzetközi számviteli sztenderdeket (IAS/IFRS) érintő éves fejlesztési programja

A nemzetközi számviteli sztenderdeket (IAS/IFRS-ek) alkotó testület (IASB) sajtótájékoztatón ismertette azt a döntését, hogy 2007-től minden évben egy éves fejlesztési program keretében nyilvánosságra hozza az IAS/IFRS-eket érintő tervezett változtatásokat. A tervszerű folyamat keretében azokat a változtatásokat kívánják kezelni és összegyűjtve nyilvánosságra hozni, amelyek ugyan nem nagy horderejűek, de akadályozzák az alkalmazást és a Testület számára is időigényes feladatot jelentenek. Az ilyen, nem sürgős, de szükségszerű változtatások lehetnek például a nem megfelelő szóhasználat miatti szócserek, vagy a felesleges átmeneti intézkedések és a nem szándékosan megjelenő ellentmondások kiiktatása.

Az éves fejlesztési program keretében rendszeresen októberben nyilvános véleményezésre bocsátják az év során feltárt problémákat és javaslatokat, s az észrevételezésre 90 nap áll majd rendelkezésre. A véleményezést követően pedig minden év áprilisában megjelenik majd az átdolgozott, végső változat, melynek hatálybalépése a rákövetkező év elején kezdődik. Az évente programszerűen kiadott változtatásokat tartalmazó csomag mind a sztenderdalkotók, mind a szakmai szereplők számára hasznosabb lesz, mint a folyamatos ügykezelés.

III. BANKSZÖVETSÉGI RENDEZVÉNYEK, ESEMÉNYEK

1. Konferencia a bankrendszer 20 éves jubileuma alkalmából

A Magyar Bankszövetség a kétszintű bankrendszer fennállásának 20 éves jubileuma alkalmából konferenciát szervezett „Feladatok és kihívások - a magyar bankrendszer hazai és külföldi szemmel” címmel. A konferencia szakmai célja az volt: a kormányzat a hazai bankok tulajdonosaitól közvetlenül kapjon véleményt arról, hogy milyen követelményeket támaszt a külföld a gazdaságpolitikával szemben, illetve a külföldi tulajdonosok kapjanak képet arról, milyen törekvések vezérik a kormányzatot a gazdaságpolitikai stabilizáció során. A konferencián előadást tartott Gyúrsány Ferenc miniszterelnök a reformokról és a fenntartható növekedés feltételeiről, Veres János pénzügyminiszter a gazdaságpolitikai célokról és a konvergencia programról, Simor András, a jegybank elnöke a monetáris politika eszközeiről és céljairól. A hazai piacon működő bankok külföldi tulajdonosai beszéltek magyar tapasztalataikról, az újabb kihívásokról. Az Európai Bankföderáció főtitkára ismertette az Európában működő bankok előtt álló feladatokat. A konferencia széleskörű áttekintést adott az elmúlt 20 évben végbement változásokról és a közeljövő feladatairól. (A konferencián elhangzott előadások megtalálhatóak a Magyar Bankszövetség honlapján: www.bankszovetseg.hu a Rendezvények, előadások menüpont alatt.)

2. Sajtótájékoztató

A Magyar Bankszövetség június 13.-án és december 3.-án sajtótájékoztatót tartott, ahol a Bankszövetség elnöke és főtitkára tájékoztatta a sajtó képviselőit a makrogazdasági és pénzügyi folyamatokról, valamint a bankszektort érintő aktuális kérdésekről. Az újságírók a decemberi sajtótájékoztatón – többek között - érdeklődtek arról, hogy a szövetség megítélése szerint az Egyesült Államokból elindult másodlagos jelzálogpiaci válság milyen hatást gyakorol a magyar gazdaság fejlődésére.

3. MiFID konzultáció

Az új tőkepiaci direktíva, a MiFID hazai átültetésének folyamata az utolsó fázisába érkezett, ezért a Bankszövetség két workshop-ot is szervezett e témakörben, amelyen a nagyszámban megjelent résztvevők elsősorban az EU-beli külföldi tulajdonossal rendelkező tagbankok anyabanki tapasztalatairól cseréltek véleményt. A jogalkotás menetével kapcsolatban sok kifogás merült fel: elsősorban az egyeztetéseket hiányolták, és azt, hogy a PM gyakran az általa felállított ütemtervet sem tartotta be. A tervezet az egyeztetések révén sokat javult.

A befektetési tanácsadás témakörét külön workshop vitatta meg: a Befektetési Szolgáltatók Szövetségének képviselőjének előadása jó igazodási pontot jelenhet a befektetési szolgáltatást nyújtó bankok gyakorlatának kialakításához.

4. Külföldi Bankárok Klubja/ Foreign Bankers' Club

A Külföldi Bankárok Klubja október 4.-én ülést tartott, amelyen 12 bank vezetője és Varga Csaba, a PSZÁF főigazgatója vett részt. A megbeszélésen a Magyar Bankszövetség elnöke tájékoztatást adott a pénzügyminiszterrel a bankszektort érintő kérdésekről október 3.-án folytatott megbeszélésről. Ennek keretében áttekintették az értékvesztést és céltartalék képzést érintő adózási szabályok tervezetével kapcsolatos álláspontokat, a Teljes Körű Lakossági

Hitelnyilvántartás (TLH) megvalósításának folyamatát, a tőkekövetelmény direktíva (CRD) és a MiFID hazai alkalmazásának helyzetét.

Második napirendi pontként megvitatták a Lakossági bankszolgáltatások színvonalának emelését vizsgáló szakértői csoport összefoglaló anyagának fő célkitűzéseit, az abból adódó banki feladatokat, illetve a tárgyban készült kormány-előterjesztés helyzetét.

5. Konferencia a hitelintézetek tevékenységét érintő 2008. évi adóváltozásokról

A Bankszövetség a 2008. évre meghirdetett adótörvény változásokról tagbankjai adózásban érintett szakembereinek egész napos konferenciát szervezett november utolsó napján. A konferenciára a Pénzügyminisztérium jogszabály előkészítésben részt vevő szakemberein kívül meghívtuk a PricewaterhouseCoopers kft. tanácsadóit is.

Fő cél volt, hogy az adóváltozásokat a pénzügyi tevékenységre összpontosítva világítsuk meg, és a szakmának fórumot adjunk az ezzel kapcsolatos kérdések megvitatására. A szakértők a hazai jogszabályváltozásokon túl az Európában régóta folyó ÁFA irányelv tervezett változtatásának legújabb módozatáról is tájékozódtak. Az előadók igyekeztek válaszolni a Bankszövetséghez eljuttatott kérdésekre is, illetve a Pénzügyminisztérium szakértői ígéretet tettek arra, hogy az összetett problémákra a Pénzügyminisztériumon belüli belső egyeztetést követően hivatalosan, írásban is választ adnak. A személyi jövedelemadó törvény és az adózás rendjéről szóló törvény legfőbb változásaihoz kapcsolódó kérdések mellett kiemelt hangsúlyt kapott a 2008-tól újrakodifikált ÁFA törvény értelmezése. A konferencia aktív részvétellel folyt, a tanácsadók és a tagbanki szakértők egyaránt hasznosnak ítélték a személyes konzultációs lehetőséget.

6. Részvétel az Országgyűlés Fogyasztóvédelmi Eseti Bizottsága által szervezett konferencián

A Bankszövetség meghívást kapott az Országgyűlés Fogyasztóvédelmi Eseti Bizottsága által szervezett konferenciára, ahol egy zárónyilatkozat elfogadására is sor került. A konferencia témáját elsősorban az akkoriban nagy mennyiségben lefoglalt, lejárt szavatosságú élelmiszerek szolgáltatták, ám hosszabb távon – különösen, mivel az eseti bizottság várhatóan állandó bizottsággá alakul – ez a kapcsolat is fontos lehet.

7. Bankszövetségi munkabizottságok

7.1 Makrogazdasági munkabizottság

A Munkabizottság az év során több ülést tartott, ahol áttekintették a nemzetközi pénzügyi helyzet alakulását, elemezték a makrogazdasági helyzetet, vizsgálták a hazai bankok teljesítményének alakulását. Az üléseken kialakított álláspont képezte alapját a sajtótájékoztatók anyagának.

7.2 IT Biztonsági munkacsoport

IT Biztonsági munkacsoport májusi ülésén a munkacsoport tagok Rónaszéki Pétert, az ING munkatársát választották meg a munkacsoport vezetőjének, aki ezzel egyben a Bankbiztonsági Munkabizottság egyik alelnökévé vált. A munkacsoport 2007. évi feladatai között a kormány

informatikai biztonsági incidens-kezelő központjával, a HUN-CERT⁴-tel történő együttműködés, a PSZÁF elektronikus értékesítési csatornák biztonsági megoldásaira készített ajánlásban való részvétel, az ORFK hi-tech bűnözési szervezetével történő együttműködés kereteinek a kidolgozása és a bankszámla kivonatok ellenőrizhetőségének, hamisítás elleni védelmének a kidolgozása szerepelt.

7.3 Fizikai biztonsági munkacsoport

A Bankszövetség Bankbiztonsági Bizottsága keretében működő Fizikai biztonsági munkacsoport részletesen foglalkozott az EBF részére nyújtandó adatszolgáltatással, mivel ezek a hazai adatok alapozzák meg a magyar bankrablási helyzet nemzetközi összehasonlításban történő értékelhetőségét. Sajnálattal kellett megállapítani, hogy a hazai rendőrség által gyűjtött bankrablási statisztika az uniós adatkéreésektől eltérő kategóriákkal dolgozik, így kevésbé használható a bankok szemszögéből.

A munkacsoport tagjai pozitívnak értékelték a rendőrséggel kialakított kapcsolatot; éles helyzetekben a rendőrség részéről teljes támogatást, gyors és hatékony intézkedést tapasztaltak. Jól halad az ún. „robotzsarú” program is, amelynek keretében a bankrablási riasztások esetén a helyszínre kiszálló rendőrségi egységet a lehető legteljesebb mértékű, naprakész, (sőt, valós-idejű) információkkal látja el az érintett bank. A próbák, tesztelések a végükhöz közelednek, s az ebben résztvevő 2 bankon kívül hamarosan a többi hitelintézet is bekapcsolódhat a programba.

A munkacsoport ezen kívül foglalkozott a bankokat egyre jobban terhelő hatósági – bűnügyi jellegű – adatkéreések csökkentési lehetőségével, valamint a tűzoltóság, bankok számára hátrányos hatósági engedélyezési gyakorlatával. Mindkét ügyben intézkedést vár a munkacsoport a Bankszövetségtől, ill. a csoport vezetésétől.

7.4 Compliance Munkacsoport

A Munkacsoport szinte heti rendszerességgel tárgyalta a pénzmosási törvény egyes verzióit. Az augusztusi ülésen a PM illetékesei is részt vettek.

7.5 Csalás elleni Munkacsoport

A Munkacsoport ülésén a Nemzeti Nyomozóiroda nyomozói adtak tájékoztatást a bankok kárára hamis okiratokkal elkövetett csalássorozatról.

---

⁴HUN-CERT: Hungarian Computer Emergency Response Team

IV. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

1. Bankfelügyelet - Szabályozás - Tőkemegfelelés

1.1 Európai uniós fejlemények

Az illetékes európai fórumok 2007 folyamán is több, a bankszabályozással kapcsolatos direktívát fogadtak el, illetve készítettek elő. Az első félévben a Parlament és a Tanács első olvasatban elfogadta az **összeolvadások és felvásárlások felügyeleti engedélyezésével kapcsolatos direktívát**. Májusban az Európai Bizottság nyilvános konzultációt kezdett a **hitelintézetek reorganizációját és felszámolását szabályozó direktíváról** (2001/24/EC). Ez a konzultáció része annak az európai bankfelügyeleti rendszert is érintő áttekintésnek, amely magában foglalja a likviditás, a végső tartalék, a felszámolás és reorganizáció, a válságkezelés, valamint a betétbiztosítás vizsgálatát; s amelynek eredménye - a CRD bevezetését áttekintő bizottsági jelentés keretében - előre láthatólag 2011 végén kerül a Parlament és a Tanács elé.

Az **európai bankfelügyeleti rendszer felülvizsgálata** az Unió egyik kiemelt témaköre, amelyről az év elején parlamenti vitanapot is tartottak, s amelynek lehetséges intézményrendszerével a Nemzetközi Valuta Alap jelentése is foglalkozott. A különböző európai fórumokon felmerülő alternatívák között egy (egyetlen, egységes) európai felügyeleti hatóság megteremtése, illetőleg egy kétszintű felügyeleti struktúra létrehozása is fölvetődött.

Ugyancsak kiemelt uniós téma a **likviditási kockázat, illetve a nagykockázat kezelés európai szabályozása**, amely témakörökben a Bizottság tanácsadási, illetve második tanácsadási felkéréssel fordult a CEBS⁵-hez. Ezeken túl az Európai Bizottság a **harmadik országok felügyeletére vonatkozó technikai tanácsadásra** (Svájc és az USA felügyeleti ekvivalenciájának a vizsgálatára) is felkérte a CEBS-et.

A tervek szerint a CEBS tanácsadás egyes eredményeit már a **tőkekövetelmény direktíva** - valószínűsíthetően 2008 októberében esedékes - módosítása során figyelembe vehetik. A tagországi implementáció a CRD számos tartalmi, technikai és formai hibájára derített fényt, s természetesen felvetette a mielőbbi korrekció igényét. A feltárt problémák egy része az Európai Bizottság szerint kezelhető a CRDTG⁶ keretein belül. A szükséges módosítások mellékleteket érintő része végrehajtható az ún. „Comitology” folyamatban, míg a főszöveget érintő - a Tanács és a Bizottság együttdöntési kompetenciájába tartozó - változtatásokra 2008 őszén kerülhet sor, amikor a nagykockázatok kezelésére vonatkozó szabályokat, illetve a hibrid tőkeelemek kezelésére vonatkozó előírásokat is bele foglalhatják a CRD-be. A direktíva szélesebb körű áttekintését és módosítását 2009 második felére tervezik.

Az Európai Unió különböző fórumain 2008 során számos, a banki és a pénzügyi szabályozást, illetve folyamatokat érintő vizsgálat, jelentés született. Ezek között említendő a pénzügyi szolgáltatási politikát tárgyaló **Fehér könyv 2005-2010 nyomán**, az Európai Parlament Gazdasági és Monetáris Bizottsága (ECON) saját kezdeményezésére készített **van den Burg jelentés**, amely a Pénzügyi Stabilitási Akció Terv (FSAP⁷) következetes végrehajtását sürgeti.

⁵ Committee of European Banking Supervisors: Európai Bankfelügyeleti Bizottság

⁶ CRD Transposition Group: az Európai Bizottság CRD bevezetéséért felelős csoportja

⁷ Financial Stability Action Plan

A **betétbiztosítási sémákról készített európai parlamenti jelentés** lényegében egyetértett az Európai Bizottság álláspontjával, amely szerint jelenleg nem időszerű jogszabályalkotás a direktíva módosítására, inkább az Európai Betétbiztosítási Fórummal (EFDI⁸) együttműködésben kidolgozandó önszabályozó intézkedések támogatandók.

A témakörbe tartozó dokumentumok közül megemlítenéd még az Európai Parlament Pénzügyi Szolgáltatások Fórumának (EPFSF⁹) szeptemberi **jelentése a konszolidált felügyeletről**, illetve a **Lámfalussy folyamatról készített** végleges IIMG¹⁰ **jelentés**. (A felsorolt jelentések tartalmáról lásd a Magyar Bankszövetség negyedéves jelentéseit.)

1.2 A pénzügyi zavarok kezelése terén tett lépések, kezdeményezések

Az amerikai másodlagos jelzálogpiaci válság nyomán az Európai Unió belül és kívül számos kezdeményezés született a mutatkozó piaci zavarok kezelésére, az esetlegesen szükséges szabályozói lépések kidolgozására. Így október elején Merkel német kancellár, Sarkozy francia elnök és Brown brit miniszterelnök közös deklarációban sürgette az ECOFIN¹¹-t, haladéktalanul vizsgálja meg, hogy szükséges-e a kialakult helyzetben szabályozói vagy egyéb beavatkozás. A felhívásra az **ECOFIN** még októberben **útitervet** (roadmap) készített, amely meghatározta a piaci zavarok nyomán vizsgálandó kulcskérdéseket.

A **Pénzügyi Stabilitási Fórum** (FSF¹²) munkacsoportja októberben **előzetes jelentést** publikált a piaci zavarok kezeléséről, amelyet a G7 áprilisi ülésére véglegesítenek. A jelentésben kijelölt feladatok (az analitikus forrásokból történő adatgyűjtés szükségessége, a strukturált hiteltermékek értékelésének a javítása, a saját kockázati profilra vonatkozó információk közzétételének a megerősítése, és a strukturált termékek finanszírozásának biztosabb lábakra helyezése) tartalmukban egybecsengenek az ECOFIN útitervében szereplőkkel. A munkacsoport nagy fontosságot tulajdonít azoknak a munkálatoknak, amelyeket a piaci szolgáltatók szövetségei végeznek a stabilitás erősítésére.

2007 novemberében Tokióban megalapították az **IOSCO**¹³ **piaci zavarokkal foglalkozó munkacsoportját**, amely a tervek szerint mindaddig működik majd, amíg helyre nem áll a hitel- és a pénzügyi piacok stabilitása. A munkacsoport végső soron a Pénzügyi Stabilitási Fórum számára szolgáltat inputot.

A piaci szereplők által vezérelt megoldások kidolgozását kívánta elősegíteni a **strukturált hitelpiacok átláthatóságának a javításáról** az Európai Bizottság által szervezett decemberi **kerekasztal** is.

A kerekasztal három témakört vizsgált:

- ↳ Szükséges-e a harmadik pillér nyilvánosságra hozatali követelményeinek, vagy egyéb nyilvánosságra hozatali követelményeknek a megerősítése
- ↳ Milyen módokon javítható a strukturált hitelpiacok átláthatósága
- ↳ Szükséges-e az értékelési módszerek javítása.

⁸ European Forum of Deposit Insurers

⁹ European Parliamentary Financial Services Forum

¹⁰ Inter-institutional Monitoring Group

¹¹ ECOFIN: az európai pénzügyminiszterek tanácsa

¹² Financial Stability Forum (1999 áprilisában alakult, az eredeti tagjai a G7 országok, valamint Ausztrália, Hong Kong, Hollandia és Szingapúr, valamint 2007 eleje óta Svájc)

¹³ International Organisation of Securities Commission: Értékpapír Felügyelet Nemzetközi Szervezete

A kerekasztalt követően az Európai Bizottság és az iparág képviselői részletes munkatervet dolgoztak ki, amely 14 feladatot tartalmaz. A strukturált hitelpiacok átláthatóságának a javításával kapcsolatos munka 2008-ban is folytatódik.

Az Európai Bizottság kérésére a CESR¹⁴ áttekinti az **IOSCO önszabályozási megállapodásának** (code of conduct) néhány pótlólagos kérdéskörét, különös tekintettel a hitelminősítő ügynökségek strukturált pénzügyi instrumentumok tekintetében játszott szerepére. A CESR a vizsgálat végeredményeként eldönti, hogy továbbra is elegendő-e az önszabályozás, vagy a hitelminősítő ügynökségek valamiféle külső szabályozása indokolt. A kérdéskörben 2008. február közepétől - március végéig terveznek nyilvános konzultációt, a CESR végső álláspontja májusra várható. Az Európai Bizottság az Európai Értékpapírpiacon Szakértői Csoportját¹⁵ hasonló tartalmú tanácsadásra kérte, ugyancsak május végi határidővel.

A fentiekén túl a Brit Bankszövetség decemberben javaslatokat tett közzé a pénzügyi stabilitást, a felügyeleti együttműködést és a jelzálog háttérű értékpapírok és hitelek piacát érintően. A Brit Bankszövetség szerint az eszközalapú értékpapíroknál a piaci bizalom helyreállításához alapvető a legjobb minőségű eszközökön alapuló és az attól eltérő értékpapírok megkülönböztethetősége, amihez elengedhetetlen a transzparencia növelése.

1.3 Európai Bankfelügyeleti Bizottság (CEBS)

Az Európai Bankfelügyeleti Bizottság a 2007. évi munkatervében megfogalmazottak szerint végezte feladatait. Így az Európai Bizottság felkérésére végzett szabályozási tanácsadás keretében januárban közzétették az **árutőzsdei cégek és ügyletek prudenciális felügyeleti gyakorlatait vizsgáló felmérés** eredményét, majd októberben - a technikai tanácsadás második részeként - az **üzletág illetve a piaci szereplők prudenciális kockázatainak felmérését**.

Ugyancsak az év első napjaiban hozták nyilvánosságra a CEIOPS¹⁶-szal közösen végrehajtott, a **tőkeelemek banki és biztosítási szektorban való figyelembe vehetőségét** vizsgáló összehasonlítást. A jelentés második részét a **szektorális szabályozás különbségeinek hatása a pénzügyi konglomerátumok saját tőkeszámítására** címmel augusztus végén publikálta a két európai felügyeleti bizottság. A saját tőke vizsgálatára vonatkozó felkéréshez kapcsolódott a **hibrid tőkeelemekre vonatkozó mennyiségi felmérés** is, amelynek eredménye márciusban került napvilágra. A **hibrid tőkeelemek közgazdasági természetének vizsgálatára** irányuló munkájának az eredményét a CEBS először a november 22-én megtartott nyilvános meghallgatáson ismertette, majd az **alapvető tőkeelemként elismerhető hibrid instrumentumok közös EU meghatározására** vonatkozó előzetes javaslatait december 7-én publikálta. Szintén ebbe a körbe tartozott a június 11-én tartott **saját tőkével kapcsolatos nyilvános CEBS meghallgatás** és az **elismerhető saját tőkeelemekre vonatkozó mennyiségi elemzés**, illetve a **prudenciális szűrőkről tartott nyilvános meghallgatás és jelentés**.

A **nagykockázatok kezelésére** vonatkozó tanácsadás fontosabb mérföldkövei 2007-ben a következők voltak: januárban az Európai Bizottság második forduló technikai tanácsadásra kérte fel a CEBS-et. A konzultációs dokumentum első része (CP14) - amely egyebek mellett a nagykockázati szabályozás prudenciális indokoltságát, illetve a hatályos szabályozásban

¹⁴ Committee of European Securities Regulator: az Európai Értékpapírpiacon Felügyeleti Bizottság

¹⁵ European Securities Markets Expert Group (ESME)

¹⁶ Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors: Európai Biztosítási és Nyugdíjpénztár Felügyeleti Bizottság

alkalmazott limitek megfelelőségét vizsgálta - júniusban jelent meg. A témakörben júliusban tartottak nyilvános meghallgatást. Az ott elhangzottak és a konzultáció során beérkezett vélemények ismeretében a CEBS novemberben juttatta el az Európai Bizottsághoz a technikai tanácsadás első részének összegzését. A jelentés egyértelműen leszögezi, hogy a jelenleg is érvényes 800%-os nagykockázati limit, nem helyettesíthető a koncentrációs kockázat második pillér alatti kezelésére vonatkozó követelményekkel. A tanácsadás második részének konzultációs dokumentuma (CP16) többek között a nagykockázat definícióját, a kitettség értékének nagykockázati szempontú meghatározását, a jó kockázat-kezelési gyakorlat jutalmazhatóságát, a kockázat csökkentő technikák elismerhetőségét, a csoporton belüli kockázatok, illetve a bankközi követelések célszerű kezelését, az indokolt alkalmazási szinteket (egyedi-csoport), a mindenkire egyaránt érvényes (one size fits all) szabályozás megfelelőségét, a banki könyvi limitátlépések kezelését és a jelentési kötelezettséghez kapcsolódó kérdéseket taglalja. (A témakörben január 15-én volt nyilvános meghallgatás, a konzultációs időszak 2008. február 22-ig tartott.)

Az Európai Bizottság március elején a **likviditás kockázatkezelést** illetően is technikai tanácsadásra kérte fel a CEBS-et, annak érdekében, hogy ezen a területen is elősegítse az EU szintű felügyeleti konvergenciát, illetve azonosítsa azokat a témaköröket, ahol a felügyeleti keretek megváltoztatása szükséges. A tanácsadás ez esetben is két lépcsőben történt, júliusi, illetve 2008. januári határidővel. A Bizottság egyelőre csak a területen azonosítható problémák feltárását, nem pedig az azokra adott megoldási javaslatokat várta. Augusztusban a CEBS nyilvánosságra hozta a likviditási kockázatkezelés témakörében végzett tanácsadás dokumentumainak első, a jelenlegi helyzetet felmérő részét; illetve az egyes tagországok kérdőívre adott válaszait tartalmazó összefoglalót. Szeptemberben a CEBS képviselői iparági szakértőkkel konzultáltak a likviditáskezelés témakörében. Az amerikai másodlagos jelzálogpiaci válság keltette piaci bizonytalanság fényében a felügyelők megkérdőjelezték az iparág által proponált belső kockázatkezelés elégséges voltát.

A fentiekén kívül az Európai Bizottság két további témakörben kért technikai tanácsadást; az egyik a tőkekövetelmény direktíva által kínált **nemzeti diszkréciók és opciók számának a csökkentésére** (határidő 2008. május), a másik a **harmadik országok (USA és Svájc) felügyeleti rendszerei ekvivalenciájának az áttekintésére, és a konglomerátumok kiegészítő felügyelete ekvivalenciájának a vizsgálatára** vonatkozott (az utóbbi a CEIOPS-szal közösen).

Az Európai Bizottságnak végzett tanácsadáson túl a felügyeleti gyakorlatok közelítése és konvergenciája elősegítése érdekében a CEBS 2007 során konzultációs anyagot bocsátott közre a felügyeletek közötti mediációs mechanizmus kialakításáról (CP13), illetve saját konzultációs gyakorlatának kisebb módosításáról.(CP01rev). A lefolytatott nyilvános konzultációt követően publikálták a Pénzügyi jelentések (FINREP) módosított útmutatóját, majd a bankfelügyeletek közötti mediáció protokollját. Ugyancsak nyilvános konzultációt kezdtek a három harmadik szintű bizottság (3L3)¹⁷ középtávú munkaprogramjáról és a közös jelentési keretek (COREP) módosításáról. (Az utóbbi konzultációs dokumentum javaslatot tesz a jelentési gyakoriságok és határidők egységesítésére.) A felügyeleti jelentések konvergenciája témakörében külön jelentést készítettek és nyilvános meghallgatást is tartottak.

---

¹⁷ CEBS, CESR, CEIOPS

Az Európai Bankfelügyeleti Bizottság 2007. évi tevékenysége kapcsán feltétlenül kiemelendő még az ECSA¹⁸-val közösen rendezett workshop a tőkekövetelmény direktíva arányos alkalmazásáról (proportionality), és a COREP áramvonalasítására, illetve a harmadik pillér implementálására szervezett workshop-ok.

Ugyancsak említést érdemel a CEBS mellett működő - az iparág képviselőiből álló - „Operatív Együtműködési Hálózatok” platformja (Operational Network Platform) által készített, júniusban nyilvánosságra hozott összeállítás azokról az operatív teendőkről, amelyek javíthatnák az európai bankfelügyeletek teljesítményét.

1.4 EBF

Az Európai Bankföderáció Bankfelügyeleti Bizottságának és Tőke megfelelési munkacsoportjának (CAWG) tevékenysége természetesen 2007-ben is jórészt a z Európai Unióban és a CEBS kereteiben zajló munkálatokhoz kapcsolódott. Az EBF képviselői valamennyi nyilvános konzultáción részt vettek, s minden témakörben írásban is kifejtették a szektor álláspontját, s ha kellett kétoldalú konzultációkat kezdeményezve is próbálták érvényesíteni az európai bankok érdekeit.

A CAWG igen kiterjedt és alapos munkát végzett a tőkekövetelmény direktíva (CRD) korrekcióját szolgáló hibalista és módosítási javaslatok összeállításában, valamint a nemzeti diszkréciók és opciók csökkentése területén.

Az irányelv harmadik pillérével kapcsolatban a Bankfelügyeleti Bizottság és a Számviteli Bizottság közös almunkacsoportot alakított, amelynek feladata a nyilvánosságra hozatali követelményekkel kapcsolatos problémák feltárása és az EBF vonatkozó lobby stratégiájának kialakítása volt. A legfontosabb problémaként a nyilvánosságra hozatali követelmények leányvállalati szintű alkalmazásának az előírását tartották.

A likviditási kockázatok kezelésével kapcsolatos álláspont kidolgozására az EBF a két másik európai hitelintézeti szövetséggel közös ad-hoc munkacsoportot alakított, s az Európai Bizottságnak, az ECB-nek és a CEBS-nek küldött levélben kezdeményezően lépett fel a likviditás szabályozás alapelveit illetően.

Az EBF részletes véleményt és észrevételeket fűzött a CEBS által javasolt mediációs mechanizmushoz, a hitelintézetek felszámolását és reorganizációját szabályozó irányelv módosításához, és a biztosítók tőkekövetelményét szabályozó Solvency II-höz. Kommentálta a harmadik szintű bizottságok eddigi tevékenységét, indítványozta a jelentési terhek csökkentését, levelet írt a CEBS-nek és a CEIOPS-nak a hibrid tőkeelemek egységes kezeléséről a banki és a biztosítási szektorban, majd kifogásolta, hogy a CEBS előzetes jelentésében figyelmen kívül hagyta a bankszektor véleményét az alapvető tőkeelemként elismerhető hibrid instrumentumokra vonatkozóan. Alapos, a Bázeli II egyezmény betartását sürgető - az EU Bizottsággal egybecsengő - véleményt írt a tervezett USA-beli szabályozásra¹⁹ is

Kiemelkedő fontosságú az európai bankfelügyelet jövőjére vonatkozó - a külön erre a célra alakított munkacsoportban (task force) végzett - munka. A csoport feladata, hogy a lehetséges felügyeleti modelleket elméleti alapon részletesen is megvizsgálva koherens álláspontot

¹⁸ European Credit Sector Associations: a három európai hitelintézeti szövetség közös elnevezése

¹⁹ Notice of Proposed Rulemaking

alapozzon meg az EBF számára. Az Európai Bankföderáció elmúlt években folytatott tevékenységének talán legnagyobb vállalkozása a decemberben elkészült jelentés „Az európai pénzügyi szolgáltatások piacainak az integrációjáról”, amely valamennyi bizottság közös erőfeszítésének az eredménye. (A jelentés magyar nyelven is hozzáférhető lesz a Hitelintézeti Szemlében.)

1.5 Az USA-beli fejlemények

Júliusban az USA szabályozó hatóságai²⁰ megegyezésre jutottak a Bázeli II egyezmény bevezetésének vitás kérdéseiben. A megegyezés értelmében elálltak a bankszektor egészét érintő 10 %-os limittől (az új szabályok alkalmazásából adódó szabályozói tőkecsökkenés nem lehetett volna nagyobb 10%-nál), és az úgy nevezett Bázeli IA szabályok bevezetésétől. Ugyanakkor megmaradt az áttételi ráta és az azonnali beavatkozás (prompt corrective action (PCA)) intézménye.

November 2.-án megjelent a Bázeli II fejlett módszereinek (IRB, AMA) implementálását jelentő végső szabályozás. A szabályozás azokra a nagy nemzetközileg aktív banki szervezetekre (core banking organisations) kötelező, amelyek mérlegfőösszege eléri a 250 milliárd dollárt, vagy külföldi kitétségük legalább 10 milliárd dollár. A többi bankra a Bázeli II sztenderd módszerének megfelelő szabályozást alkalmazzák majd, amelynek megjelenése ez év elején várható.

A végleges szabályozás a kapott vélemények hatására jelentősen változott az eredeti javaslatokhoz képest. A változtatások általában a Bázeli II egyezményhez való visszatérést jelentik, ami öröndetes az azonos versenyfeltételek szempontjából.

1.6 A Bázeli Bizottság dokumentumai

2007-ben a Bázeli Bizottság a Bázeli II egyezmény bevezetéséhez kapcsolódóan a korábbi években megszokotthoz képest kevesebb dokumentumot bocsátott ki. Ez valószínűsíthetően azzal magyarázható, hogy 2007-ben már számos országban sor került az egyezmény (egyszerűbb módszereinek) bevezetésére. A megjelentetett dokumentumok a következők voltak:

- Az anya és a befogadó ország közötti információ csere és allokációs mechanizmus alapelvei a működési kockázat fejlett mérési módszerénél²¹ (februárban konzultációs, novemberben végleges anyagként)
- A Bázeli II egyezmény implementálásában elért előrehaladás, új vizsgálati témák, kiterjesztés²² (május)
- Útmutató a kereskedési könyvi pozíciók járulékos nemteljesítési kockázatának (IDR) a tőkekövetelményének a számításához²³ (konzultációs dokumentum október).

A Bázeli II egyezmény bevezetési tapasztalatait értékelve a Bizottság megállapította, hogy az Akkord Bevezetési Csoportban (AIG²⁴) jelentős előrehaladást értek el az anya–befogadó ország

²⁰ Office of the Comptroller of the Currency, Federal Reservs System, Federal Deposit Insurance Corporation, Office of Thrift Supervision: tartalmilag a kincstár, a jegybank, a betétbiztosítás és a takarékbankok felügyelete.

²¹ Principles for home-host supervisory cooperation and allocation mechanism in the context of Advanced Measurement Approaches (AMA)

²² Progress on Basel II implementatios, new worksreams and outreach

²³ Guidelines for Computing Capital for Incremental DefaultRisk in the Trading Book, BIS 12 October 2007

²⁴ Accord Implementation Group

kérdéskörök vonatkozásában, különösen az első pillért (minimális tőkekövetelményt) illetően. Az AIG - amelynek feladatai közé tartozik a globálisan minél konzisztensebb bevezetés biztosítása és a felügyeleti gyakorlatok közelítése - ezentúl a másik két pillérre; a felügyeleti felülvizsgálatra és a nyilvánosságra hozatali követelményekre koncentrálna figyelmét.

A Bázeli Bizottság új vizsgálati témái között a likviditási kockázat kezelésének a szabályozása, a tőke definíciója és a gazdasági tőke modell alkalmazásának az elemzése áll a középpontban. A Bizottság kiemelkedően fontosnak tartja, hogy munkájába már a kezdeti fázisokban bevonja a nem tagországokat, a bankszektor képviselőit és más érdekeltet.

2. Európai Bankföderáció Bizottságai

2.1 Adóügyi Bizottság

Az Európai Bankföderáció Adóügyi Bizottsága (Fiscal Committee) foglalkozott az európai ÁFA irányelv átalakítását szorgalmazó bankföderációs javaslatokkal. Az EBF szerint olyan átfogó reformra van szükség, ami egyaránt orvosolja a pénzügyi szektor szempontjából lényeges jogbizonytalanságot és a nem semleges ÁFA kezelés kérdéskörét.

Az EBF számára fontos az időtényező, de még fontosabb, hogy a modernizálás eredményeként a pénzügyi szektor számára megfelelő tartalmú irányelv szülessen.

2.2 Számviteli Bizottság

Az EBF Számviteli Bizottsága foglalkozott azokkal az elvi és technikai problémákkal, amelyek abban az esetben merülnek fel, ha az összes pénzügyi instrumentum valós értéken kerülne bemutatásra a pénzügyi beszámoló jelentésben. A pénzügyi jelentésnek ugyanis folyamatosan összehasonlítható, megbízható és érthető információval kell ellátnia a különböző felhasználókat (ide értve a gazdasági döntéshozókat, a hitelezőket, a befektetőket, az elemzőket, munkavállalókat, szabályozó hatóságokat) a cég teljesítményéről és pénzügyi pozíciójáról.

A munkacsoport tagjai egyetértenek abban, hogy lehetetlen egy olyan egységes szerkezetű pénzügyi jelentést összeállítani, amely az összes szükséges információt minden felhasználó számára tartalmazza. Ezért a pénzügyi beszámolóban lévő információkon túl a felhasználó számára lehetővé kell tenni további, kiegészítő információk elérhetőségét is. A valós értékelésnél alkalmazott módszer, modell kiválasztása üzleti alapon kell, hogy történjen, a cégre jellemző egyedi üzleti stratégiát és az üzleti tevékenység során alkalmazott eszközök és kötelezettség típusok jellemzőinek a figyelembevételével. A valós értékelés alkalmazása nem minden eszköznél tükrözi megfelelően a jövőbeni pénzáramlatokat (cash flow). Ezeknél az eszközöknél az amortizált költségen való értékeléssel, nagyobb valószínűséggel, pontosabban előrevetíthető a jövőbeni pénzáramlat, bevétel.

Valamiféle olyan kevert módszer alkalmazása lenne kívánatos, amellyel a különféle komponenseket az üzleti célok figyelembe vételén alapulva értékelnék. Többféle bank létezik, és különféle üzleti modelleket, stratégiát alkalmaznak, s így eltérő szemlélet lehet célravezető. Ezért a munkacsoport véleménye szerint előnyben lehetne részesíteni egy olyan javaslatot, amely a jelenlegi kevert módszert továbbfejlesztené akár a valós érték opció, akár a fedezeti elszámolás szabályainak tökéletesítésével.

2.3 Pénzforgalmi bizottság

A bizottsági ülés alapvetően a SEPA 2008 elejei indulásának és a pénzforgalmat szabályozó – a SEPÁ-t érdemben befolyásoló – uniós irányelv nemzeti honosításának kérdéseivel foglalkozott. A nemzetközi tapasztalatcseréből kiderült, hogy az euró zóna országainak bankjai felkészültek a SEPA-átutalás 2008. januári indítására, ugyanakkor az ügyfelek megfelelő tájékoztatására, az egyes államok közsféráinak felkészülésére, az elszámoló-rendszerek állapotára vonatkozóan bizonytalanságra utaló megállapítások is elhangzottak.

Érdemben majd a SEPA-beszedés (SDD) bevezetése hoz nagy változást, s ezen belül is a folyószámla-szerződésekhez tartozó felhatalmazások jogfolytonossági kérdései okozhatnak problémát a felkészülésben.

A kártyás fizetés kapcsán nehezményezte a bankközösség, hogy az EU hatóságai (különösen az EKB) az európai kártya kialakítását erőltetik. A bankok úgy ítélik meg, hogy ez a törekvés alapvetően politikai indíttatású, a bankok által favorizált törekvés, a szabadabb üzleti mozgást lehetővé tevő - EPC által támogatott - kártya-keretszabályzat (SCF), előnyösebb a bankszféra számára.

A bizottság tagjai nagy jelentőséget tulajdonítanak az EU pénzforgalmi irányelve (PSD) nemzeti jogba iktatásának, mivel ennek minél egyértelműbb végrehajtása, az egyes előírások, fogalmak, definíciók egységes értelmezése biztosíthatja a SEPA sikerét.

2.4 Fizikai Biztonsági munkacsoport

A munkacsoport a 2006. évi bankrablási statisztikák elemzésével képet alkotott az EU, bankokat érintő bűnügyi tendenciáiról. E szerint a bankrablási adatok kedvező irányban változtak, de a csökkenő tendencia mögött változó okok húzódnak meg. Egyrészt érdemben javult a bankfiókok biztonsági színvonala, és a bankösszeolvadások, ill. az elektronikus értékesítési csatornák elterjedése miatt csökkent a fiókszám, a potenciális célpont. Másrészt a szakértők szerint a szervezett bűnözés a fehér-galléros bűncselekményekre helyezte a hangsúlyt, hiszen a kártya-hamisításokkal, internetes csalásokkal kisebb rizikó, kisebb büntető tételek mellett nagyobb hasznot lehet elérni.

Továbbra is magas (nem kevés országban pedig növekvő) a bankon kívüli, de a bankokat közvetetten érintő készpénz elleni bűneset szám, amikor ATM-eket, ill. pénzszállítókat fosztanak ki. A munkacsoport éves akció-tervében kiemelt helyen szerepelt, hogy a bankok belső biztonsági szolgálata miként veheti fel sikerrel a küzdelmet e bűnözői kör ellen. Ezt a területet érinti az a módszertan, hogy miként lehet azonosítani azt a bank-alkalmazotti kört, akik különböző szenvedélyeik (alkohol, drog, játék- stb.) miatt válhatnak zsarolás áldozataivá.

2.5 Szociális Ügyek Bizottsága (BCESA)

A Bizottsági üléseken a tagok áttekintették a legfontosabb projektek helyzetét, így - többek között - a demográfiaival kapcsolatos kérdéseket. Ebben a tárgykörben előkészítés alatt álló dokumentumot a UNI Finance-szal egyeztetve kívánják az Európa Tanácshoz benyújtani, de számos kérdésben (pl. munkahelyi stressz) még további egyeztetésre van szükség. Az EBF olyan ajánlást szorgalmaz, amelynek alkalmazása nem állít akadályt a nemzeti sajátosságok figyelembe vétele elé.

A kibővítési (enlargement) project - amelynek az EU-val közösen szervezett ülésére Budapesten került sor - az előkészítő szakaszába érkezett. A project teljesítésére a BCESA irányító szerepe mellett egy év áll rendelkezésre.

Az Európai Unión belül a munkaerő piac legfontosabb kérdése a rugalmasság és a biztonság (flexicurity) egyidejű biztosítása. Ennek számos vetülete van, amelynek felmérésére az Európai Bankföderáción belül külön munkacsoport alakult, s felvázolta a lehetséges megközelítési módokat. A Bizottság tagjai azt az álláspontot képviselték, hogy a mennyiségi és minőségi megközelítési módok megfelelő egyensúlyára kell törekedni.

2.6 Kommunikációs Bizottság

A Kommunikációs Bizottság az elmúlt időszakban is kommunikálta az egész banki közösséget érintő témákat, így pl.: MiFiD, SEPA, Political Statement on the Publication of the Final Report on the European Commission's Retail Banking Inquiry, the Integration Report of the EBF, stb.

A Kommunikációs Bizottság tematikusan kiemelten foglalkozott az alábbi kérdésekkel:

- ↳ a pénzügyi kultúra fejlesztése és az azzal összefüggő feladatok,
- ↳ a bankok társadalmi felelősség vállalása (CSR),
- ↳ a bankszektort érintő etikai kérdések, nemzetközi gyakorlat (international best practice).

2007 végén az Európai Bankföderáció Végrehajtó Bizottsága a Kommunikációs Bizottság új elnökévé Müller Jánost, a Magyar Bankszövetség vezető tanácsadóját választotta. Ez a tisztség a Magyar Bankszövetség számára is szakmai elismerés.

2.7 Csalás- és Pénzmosás Elleni Bizottság

Az Európai Bankföderáció Csalás- és Pénzmosás Elleni Bizottságának novemberi ülésén szó esett arról, hogy nem egyértelmű az 1781/2006. EK Rendelet, a pénzáttalási adatokkal kapcsolatos szabályozás, illetve, hogy ezzel kapcsolatban még új kezdeményezések is születtek: a Wolfsberg Csoport azt javasolta, hogy az MT202-es SWIFT-üzenetet egészítsék ki további három mezővel annak érdekében, hogy a nem a saját nevében eljáró pénztulajdonosokra vonatkozó adatok is rögzítésre kerülhessenek. Ezt az EBF ellenezte: inkább a hatályos szabályozást kellene egyértelművé tenni annak érdekében, hogy az új rendelkezések ne akadályozzák vagy lassítsák a pénzforgalmat. Egyébként az a tapasztalat, hogy az EU-n kívüli bankokból érkeznek hiányos adatokkal az átutalások.

V. EGYÉB

1. Együttműködési megállapodások

1.1 Ágazati Párbeszéd Bizottság megalakítása

A Magyar Bankszövetség együttműködési szerződést kötött a Bank- és Biztosítási Dolgozók Szakszervezetével az **Ágazati Párbeszéd Bizottság felállítására**, amelynek célja, hogy konzultációs fórumként segítse a felek között jelenleg is meglévő együttműködés folyamatosságát, és járuljon hozzá a társadalmi párbeszéd intézményes formájának létrehozásához, működtetéséhez a pénzügyi szektorban. A hatóságokkal együttműködve járuljon hozzá a tevékenység jogszabályi hátterének továbbfejlesztéséhez, hogy az megfeleljen az Európai Unió Alapító Okiratában, illetve az elfogadásra kerülő Európai Unió Alkotmányában meghatározott elvárásoknak, segítve ezzel az európai jogharmonizációs törekvéseket. A jogszabályok keretein belül, a jogilag nem szabályozott kérdésekben, segítse kidolgozni a szakma még hiányzó szabványait, a meglévő szabványok továbbfejlesztését, illetve vegyen részt az e témákkal kapcsolatos európai szabványok kidolgozásában. Dolgozza ki az ágazati bizottság alapszabályát, feladatait, hatáskörét, valamint szervezeti és működési rendjét.

1.2 Megállapodás a Budapesti Rendőr-főkapitánysággal

A Magyar Bankszövetség megállapodást írt alá a Budapesti Rendőr-főkapitánysággal, amelynek célja: a hitelintézetek működéséhez, feladatellátásához, ügyfélfogadásához kapcsolódó személy- és vagyonvédelem színvonalának további emelése, a pénzügyi informatikai rendszerek elleni támadások megelőzése, e támadások kezelése hatékonyságának növelése, a bűncselekmények megelőzését, megszakítását, felderítését segítő eljárások, együttműködési formák kidolgozása.

1.3 A pénzügyi kultúra fejlesztését célzó Alapítvány

A Magyar Nemzeti Bank a **pénzügyi kultúra fejlesztését célzó alapítvány** létrehozására tett javaslatot, s felkérte az állami szervezetek, a szakmai szövetségek képviselőit, a pénzügyi piac szereplőit, hogy alapító tagként vagy csatlakozó tagként, külső támogatóként anyagi erőforrásokkal is járuljanak hozzá a közös programok megvalósításához.

A Magyar Bankszövetség az Alapítvány létrehozását elvileg támogatja. A Bankszövetség szükségesnek tartja, hogy az Alapítványhoz a pénzügyi szereplők (bankok, biztosítók, pénzügyi vállalkozások, befektetési alapok, PSZÁF, OBA, stb.) minél szélesebb köre csatlakozzék. A feladatok, az elérni kívánt célok megfogalmazása után határozható meg a program pénzigénye, s ennek ismeretében az Alapítvány tagjaitól elvárt pénzügyi hozzájárulás mértéke.

Tekintettel arra, hogy az Alapítvány megalakításában a Bankszövetség alapító tagként kíván részt venni, javasoltuk, hogy a Bankszövetség tagjai a Testületi Ülésen hozzanak határozatot arról, hogy milyen formában és mértékben kívánják az Alapítvány tevékenységéhez hozzájárulni.

2. Rajtkó Akció

A Bankszövetség 2007-ben is megtartotta az Esélyt a hátrányos helyzetű gyermekekért Alapítvánnyal közösen elindított Rajtkó Programban résztvevő diákok és tanáraik karácsonyát, amit az előző évhez hasonlóan a Magyar Bankszövetség finanszírozott. Az esemény terveink szerint a jövőben majd kevésbé kötődik a karácsonyhoz, inkább a programban részt vevő vidéki és budapesti diákok és pedagógusok éves találkozója, tapasztalatcseréje lesz.

Erre különösen az újonnan belépő iskoláknak van szükségük, amelyek még nem rendelkeznek gyakorlati ismeretekkel, a programmal kapcsolatos adminisztrációs stb. teendőkről. A 2007/2008-as tanévben ugyanis további három középiskola kapcsolódott be 3-3 diákkal a programba:

- a hajdúhadházi Szilágyi Dániel Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola,
- a berettyóújfalusi Arany János Gimnázium, Egészségügyi Szakképző és Közgazdasági Szakközépiskola, valamint
- a nyíregyházi Inczédy György Szakközépiskola és Szakiskola.

MELLÉKLET**Elnökségi ülések**

Időpont	Napirendi pontok
2007. január 8.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tájékoztató a várható további reformintézkedésekről, a nyugdíjrendszer, az egészségbiztosítási, önkormányzati rendszer és a felsőoktatás területén (szóbeli) Előadó: Dr. Draskovics Tibor, az Államreform Bizottság kormánybiztosa 2. Magyar Bankszövetség középtávú stratégiai terve (2007-2012) 3. Tájékoztató a RAJTKÖ Akció helyzetéről 4. Különfélék
2007. február 14.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tájékoztató az új tőkepiaci direktíva (CRD) hazai átvételéről 2. Tájékoztató a tőkekövetelmény direktíva átültetését célzó hazai jogalkotás fejleményeiről 3. Előterjesztés a csődtörvény zálogjogi szabályainak módosítására 4. Tájékoztató a Magyar Bankszövetség tagdíjfizetési szabályzatának módosításáról 5. Tájékoztató a Magyar Bankszövetség 2006. évi gazdálkodásának alakulásáról – előzetes adatok 6. Tájékoztató a Magyar Bankszövetség portfóliókezeléséről 7. Különfélék
2007. március 19.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beszámoló a Magyar Bankszövetség 2006. évi tevékenységéről (A Testületi Ülés anyaga) 2. A Magyar Bankszövetség 2007. évi költségvetési terve (A Testületi Ülés anyaga) 3. Javaslat a Magyar Bankszövetség alapszabályának módosítására (A Testületi Ülés anyaga) 4. Tájékoztató a közeljövőben várható - a bankszektort érintő - APEH vizsgálatról 5. Tájékoztató a Bankszövetség portfóliókezelésével kapcsolatos kérdésekről 6. Tájékoztató a 2006. évi különadóról 7. Különfélék
2007. április 2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Javaslat az Ágazati Párbeszéd Bizottság megalakítására. Meghívott: Müller János a BBDSz elnöke 2. Javaslat a SEPA szervezet megalakítására 3. Javaslat az Etikai Kódex módosítására 4. Javaslat az Emléklap és az Emlékérme létrehozására 5. Különfélék

2007. május 7.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szóbeli beszámoló a McKinsey tanácsadó cég készülő tanulmányának főbb, a bankpiaci versenyt érintő megállapításairól 2. Szóbeli beszámoló a „Várhegyi Bizottság” ajánlásai nyomán alakult munkacsoportok tevékenységéről 3. A McKinsey tanácsadó céggel kötendő szerződés 4. Előterjesztés a Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróság választottbíróinak újrválasztására 5. Előterjesztés a társasági adónál érvényesíthető helyi iparüzési adóval kapcsolatos problémára 6. Előterjesztés a Bank Plus Bank Zrt., és az FHB Kereskedelmi Bank Zrt. belépésére a Magyar Bankszövetségbe 7. Különfélék
2007. június 4.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gazdaságfejlesztési javaslat Előadó: Egyed Géza szakállamtitkár 2. A lakossági bankpiac fejlesztési javaslataival kapcsolatos kommunikációs koncepció 3. Előterjesztés a vagyonkezelési szabályzat tervezetére 4. Tájékoztató a Magyar Bankszövetség 2007. I. negyedévi gazdálkodásának alakulásáról 5. Különfélék
2007. szeptember 3.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tájékoztató a lakossági pénzügyi szolgáltatások színvonalának emelése érdekében teendő intézkedésekre vonatkozó anyagból adódó bankszövetségi feladatokról 2. Tájékoztató az adatvédelmi biztosnak a SWIFT- ügygel kapcsolatos megkereséséről 3. Beszámoló a Magyar Bankszövetség II. negyedévi tevékenységéről 4. A Magyar Bankszövetség 2007. I. félévi gazdálkodásának alakulása 5. A Magyar Bankszövetség II. félévi programja 6. Különfélék
2007. november 12.	<ol style="list-style-type: none"> 1. A 2007. november 21-i Sajtóbeszélgetés háttéranyaga. 2. Előterjesztés a 2008. évi hitelintézeteket érintő főbb adótörvény változásokról 3. Beszámoló a HunOR Magyar Működési Kockázat Adatbázishoz szükséges módszertani keretek és technikai feltételek kialakításáról 4. Tájékoztatás az egyes banki szolgáltatásokkal kapcsolatos törvényi rendelkezések fogyasztóvédelmi célú módosítását célzó képviselői önálló indítványról, illetve az ezzel kapcsolatos szövetségi reagálásról 5. Előterjesztés az 1- és 2- Ft-os érmék forgalomból való kivonása okozta problémákról 6. Tájékoztatás a Nemzeti SEPA Bizottság megalakulásáról és a Nemzeti SEPA átállási terv munkáinak megindulásáról 7. Tájékoztatás a Magyar Bankszövetség 2007. I-III. negyedévi gazdálkodásának alakulásáról 8. Különfélék

2007. december 3.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beszámoló a Magyar Bankszövetség 2007. III. negyedévi tevékenységéről 2. Előterjesztés a Bankszövetség és a BRFK közötti együttműködési megállapodásra 3. Előterjesztés az Ágazati Párbeszéd Bizottság megalakulására 4. Különfélék
-------------------	--